

Jau 49,000,000,000 ka- res skolų turi Europos valstybes

100 žmonių užmušta riaušėse Maskvoj

Prezidentas Wilsonas pasiūš dar vieną taikos notą kariaujančioms

Rusai ir rumunai visai išvyti iš Dobrudžos

49,000,000,000 KARĖS
SKOLŲ.

WASHINGTONAS, sau-
sio 5. — Anglijos, Franci-
jos, Rusijos, Vokietijos ir
Austro-Vengrijos skolos a-
čiu kare užaugo taip dide-
lės, kad dabar jos siekia tie-
siog pasibaisėtiną sumą:
\$49,555,000,000! Tos skolos
išaugo /laikotarpį nuo ka-
rės pradžios iki pabaigai
1916 m.

Dešimt devyni milia-
rai šitų skolų išpuola talti-
ninkų, o 20 centralinių vals-
tybių valdžiom. Šios išlai-
dos toli gražu nepadengia
visų karės skolų. Čia visai
nepaisant karės takos
ir kitokios įplaukos, kurias
valdžios sugalvojo užkimši-
mui spragų prakiurusiose
valstybių išduose.

Minėtos skolos išpuola į-
rioms valstybėms sekamai:

"Ja iki 11 dienos lap-
mėnesio 1916 m. tu-
colų \$13,253,358,000;
Francija — iki rugpjūčio 31
d. 1916 m. \$8,058,500,000; Ru-
sija — iki gruodžio 31, 1916
m. \$7,973,274,000; taigi išvi-
so taltininkų skolos siekia
\$29,265,132,000. Toliau, Vo-
kietija iki spalio 27, 1916 m.
turėjo karės skolų \$15,260,
000,000; Austrija iki gegu-
žio 1916 — \$3,716,200,000;
Vengrija — \$1,214,000,000;
išviso gi šių dviejų valsty-
bių skolos siekė \$20,192,200,
000.

Pradžioje karės, butent
kovo mėnesį 1914 m. Ang-
lija turėjo skolų ne daugiau
kaip \$3,449,813,150. Franci-
jos skolos pirm karės buvo
daug mažesnės, negu Angli-
jos — jos siekė tik \$330,000,
000,000. Rusijos skolos pir-
ma karės siekė \$4,994,155,
000.

Vokietijai karė atseina po
\$450,212,619 kas mėnesį. Pa-
skutinės Vokietijos karės
paskolos, nešančios \$2,880,
000,000 užteks ne dau-
giau, kaip penkiems mėne-
siams.

RIAUSĖS MASKVOJ.

BERLINAS, sausio 5. —
Overseas žinių agentura
raušė, jog Maskvoj ištiku-
os riaušės, kuriose dau-

giau 100 žmonių tapo užmu-
šta. Policija nebegalėdama
įveikti minių viena, gavo pa-
gelbon kairuomenę. Tačiau
kareiviai palaikė ir atsiskė
malšinti.

PREZIDENTAS WILSONAS
DAR VIENĄ NOTĄ
RASYSIĄS.

WASHINGTONAS, sau-
sio 5. — Prezidentas Wilso-
nas laukia taltininkų atsak-
ymo į jo "pakviečimą" pasa-
kyti taikos išlygas. Jei tal-
tininkai atsakytų jam ir ne-
prielankiai, Wilsonas, kaip
tapo vakar paskelbta, keti-
nas neduoti pertrukti kal-
boms apie taiką. Jisai keti-
nas buk dar kartą kreipties
į kariaujančiuosius taikos
įvykinimo reikaluose.

DOBRUDŽA JAU APVA-
LYTA NUO RUSŲ.

BERLINAS, sausio 5. —
Anot Berlino pranešimų, vi-
sa Dobrudža jau apvalyta
nuo rusų. Tik siaurą juos-
tą dar užima rusų besitrau-
kiančios armijos pulkai. Dar
1000 naujų nelaisvių pateko
į vokiečių rankas.

Rusai taip jau pripažįsta,
kad jie traukiasi iš Dobru-
džos, kad keliai per Duno-
jį, link Braila. Rusai pra-
dėjo traukties tik smarkiam
mušui siaučiant. Nors ru-
sai atmušė keles vokiečių a-
takas čia, bet, matyti, nebe-
galėdami ilgai laikyties, nu-
sitarė pasitraukti už Duno-
jaus.

BELGAI MIRŠTA
VOKIETIJOJ.

HAAGA, sausio 5. — Su-
grąžinta dar viena partija
belgų, buvusių išsiųstų Vo-
kietijon, darbams. Sugrąžinti
jie todėl, kad veik yra prie
mirties. Atgabenti belgai
namo iš Soldau stovyklų.

Anot papasakojimo kai-
kurių sugrąžintųjų belgų,
budami Soldau'e jie gauda-
vo kokią ten busą, padarytą
iš gilių. Tai budavo pusry-
čiai. Buizą gaudavo 6 val.
ryto. Per pietus, apie 3 v.
dienos, jie gaudavo po 250
gramų (biskį daugiau, kaip
pusė svaro) duonos, visai

netikusios ir dažnai supelė-
jusios. Vakarienei gi jiems
išduodavo pusę litro sriu-
bos, kurioj kartais budavo
selėnų įmaišyta, kartais ku-
kuruzos.

Ačiu tokiam režymui ir
stipriausi žmonės umu laiku
susilpnėdavo. Ir neprači-
davo tos dienos, kad vienas
ar du belgų kalbamam lage-
ryj nemirtų. Šitoks maiti-
nimas privedavo juos prie
to, kad jie rinkdavo valgių
atmatai iš viedrų ir atma-
tų duobių.

Belgai, suimtieji nelais-
vėn, anot sugrąžintųjų pa-
pasakojimų, buvo užlaikomi
daug geriau, negu civiliai
šalies gyventojai, t.y. tie,
kurie buvo atgabenti dar-
bams.

BJO STREIKO RIAUSIŲ.

HAMMOND, Ind., sausio
5. — Sustreikavo 400 darbi-
ninkų, dirbusių United Sta-
tes Metals Refining kompa-
nijoje. Darbą metė darbinin-
kai todėl, kad kompanija
atsisakė pakelti mokesį.
Manoma, kad streikas grei-
tai labiau išsiplėtos. Polici-
ja garsina, kad gali atsitikti
streiko riaušės.

Žinia, jei policija ir kom-
panijos stengsis jas išsaug-
ti, tai kas be ko — gali ir at-
sitikti.

VOKIEČIAI LAIMEJO
PREI DVINSKŲ.

BERLINAS, sausio 5. —
Vokiečių pėstininkų regi-
mentas No 259 perėjo ledu
per upę Dauguvą ir užklu-
po rusus. Užpuolikai suė-
mė nelaisvėn 40 rusų karei-
vių ir užgriebė keletą kul-
kosvaidžių, sugrįžo į savo
tranšėjas.

IR RUSAMS PAVYKO.

PETROGRADAS, sausio
5. — Rusų karės štabas pa-
skelbė, kad šiaurinėj Rumu-
nijoje rusai suėmė 600 nelai-
svių, o taipgi užgriebė tris
kanuoles, šešioliką kulko-
svaidžių ir nemažai kitokių
dalykų.

RUBSIUVIAI STREIKI-
NINKAI PERGALĖJO.

Streikas rubsiuvių darbi-
ninkų, užimtų siuvimu vyri-
škų drabužių, pasibaigė. Sa-
mdytojai sutiko išpildyti da-
rbininkų reikalavimus.

Dešimtys tukstančių dar-
bininkų sugrįžo darban ir
pradės dirbti naujomis są-
lygomis. Darbininkai lai-
mėjo 8 val. darbo dieną (48
valandų savaitėje) ir algų
pakėlimą.

Tebestreikuoja darbinin-
kai dar taip vadinamose ari-
stokratų dirbtuvėse, kurios
nepriklauso į samdytojų as-
sociaciją. Čia dirba apie 7,
000 darbininkų.

Bet darbininkai yra įsiti-
kinę, kad jeigu jų unijai pa-
vyko pergalėti milžinišką
samdytojų asociaciją, tai
šituos atskirus fabrikantus
jau irgi bus galima įveikti.

Rubsiuvių streikas tęsėsi
3 savaites.

2,000,000 ANGLŲ FRAN-
CIJOJE.

PARYŽIUS, sausio 5. —
Šiuo laiku Francijoje randasi
kone pilnai du milijonai
Anglijos kareivių. Visa ta
armija geriausiai išmuštru-
ota. Dar niekuomet angliai
neturėjo tokias didelės ar-
mijos Francijoje.

IR JIE NEGALI SUGY-
VENTI.

TOPEKA, Kansas, sausio
5. — Mrs. Cordelia Kirkpat-
rick, 72 metų, kurčia ir ne-
blylė, jieško perskryrų nuo
savo vyro, 58 metų, taip jau
kurčio ir nebylio. Indomu
dar tai, kad teisme moteriš-
kė staigu pradėjo kalbėti.
Matyt, jau labai troško di-
vorso.

VOKIETIJOS ARMIOSE
KARIAUJA VAIKAI.

PARYŽIUS, sausio 5. —
Didžioji pusė visų suimtųjų
nelaisvėn vokiečių lapkričio
mėnesį ir atgabentų į Fran-
cijios karės imtinių stovy-
klas yra vaikėzai amžinje
nuo 18 iki 20 metų.

TALKININKŲ BAZARO
RENGĖJAMS NE-
VYKSTA.

CHICAGO, sausio 5. —
Kiek laiko atgal prie Ork-
ney Saly užvažiavo ant mi-
nos rusų laivas Kursk. Ir
tasai atsitikimas, rodos, nie-
ko bendro neturįs su Chica-
gos taltininkų bazaro ren-
gėjais, betgi daug nesmagu-
mų pridarė ir nemažai biznį
pagadino. Dalykas mat ta-
me, kad laivu Kursk vežta
taltininkų bazaran, Chica-
gon, daugybė visokių daly-
kų iš Rusijos. Nors laivas
ir nepaskendo, bet tapo taip
sugadintas, kad liko nutem-
ptas į uostą ir dabar yra tai-
somas. Gi ant bazaro ati-
dengimo veikiausia nebesu-
spės atplaukti. O bazaro
rengėjai tikėjosi nemežai
biznį padaryti iš tavorų, at-
gabentų laivu Kursk.

PHILADELPHIA, Pa.,
sausio 5. — Sarysį su už-
mušimu Grace Robert, gar-
sios savo gražumu mergi-
nos, tarnavusios artistams
modeliu jų piešiniuose, nu-
siždė Bernhard W. Lewis,
turtingo biznieriaus sunus.

Philadelphijos policija
veržėsi į Bernardo W. Lewi-
s duris, kuomet tasai palei-
do sau kulka galvon. Poli-
cija netiki, kad Lewis būtų
nužudęs minėtą merginą. Ji
mano tik, kad jis žinojo, ar
matė tą žmogų, kurs papil-
dė užmušystę. Detektivių
viršininkas užreikšė, kad ti-
krais kaltininkas bus areš-
tuotas už dienos, kitos.

Kokia Lewis'o saūzudys-
tės priežastis, tikrai nežinia.
Spėjama, kad jis padaręs
sau galą iš baimės, kad ga-
li tapti intartas galvažudys-
tėje.

Jos. Brigole, 12 metų, 206 W.
Huron, rastas su perskelta ga-
va. Sako, kad tėvas skėlęs jam
su kirviu į galvą už tai, kad jis
nenorėjęs prašyti iš pračivių pi-
nigų. Tėvas nežinia kur dingo.

Užvakar pavogta devyni au-
tomobiliai.

KONFERENCIJA CENT-
RALINIŲ VALSTYBIŲ
KARALIŲ.

LONDONAS, sausio 5. —
Vienoje neužilgo susiren-
ka konferencija Austrijos,
Vokietijos ir Turkijos val-
donai. Manoma, kad jie
svarstys taikos klausimus.
Kita konferencija, tik gal
keletu dienų vėliau, įvyks
Berline. Čia dalyvaus cen-
traliųjų valstybių parlame-
ntų prezidentai ir užrubeži-
nių reikalų ministrai.

Laikraščiai perkratinė-
dami taltininkų atsakymą
vokiečiams, o taipgi vokie-
čių atsinešimą link to atsa-
kymo, randa, jog viltis arti-
mos taikos dar neprivalo bu-
ti apleista. Girdi, iš vokie-
čių spaudos nusiskundimų
apie vargus, kuriuos Vokie-
tijos gyventojai kenčia ir iš
visų kalbų apie taiką, gali-
ma matyti, kad centralinės
valstybės neskaito taikos
kalbų užbaigtomis. Dauge-
lis žmonių, pažįstančių cen-
tralių valstybių reikalų pain-
umą, nurodinėja, kad jau
artinasi laikas, kuomet jos
priverstos bus padaryti tai-
ką bile kokia kaina.

PAČTO DARBININKAMS
BUS PAKELTOS ALGOS.

WASHINGTONAS, sau-
sio 5. — Suv. Valstijų pačto
klerikai, dirbantys kaip mie-
stuose, tapi ir kaimuose, o
taipgi laisvų išnešiotojai
greitai susilauks algų pakė-
limo nuo 5 iki 10 nuošimčių
jų dabartinės algos. Algų
padidėjimas palies 200,000
laisvų išnešiotojų. Padidi-
nimas atsieis išdui \$10,000,
000 metuose.

\$37,000 KASTUOJA KA-
REIVIO UŽMUŠIMAS.

SAN FRANCISCO, sau-
sio 5. — Japonų generolas
M. Fukuta, kurs buvo Euro-
poje ir sekė karės bėgi, pra-
neša, kad apskaitliuojama,
jog užmušimas vieno karei-
vio šioje karėje atsieinas vi-
dutiniškai \$37,000. Gi sužei-
dimas vieno kareivio šioje
karėje kaštuojas \$3,800.

AUSTRIJOS AMBASADO-
RIUI PAGALIOS BUS LE-
ISTA ATVAŽIUOTI
AMERIKON.

WASHINGTON, sausio
5. — Taltininkai sutiko pa-
galios praleisti atvykti į S.
Valstijas paskirtam Wash-
ngtonan Austrijos ambasa-
doriui — grafui Taranows-
ki. Taranowski išplauks į
Suv. Valstijas 13 d. sausio.

VIESULŲJ UŽMUŠTA 15
VAIKŲ.

MUSCOGEE, Okla., sau-
sio 5. — Praužus čia viesula
nuvertė mokyklos namą. Iš
50 buvusių mokyklų vaikų
veik visi nukentėjo. Apie 15
vaikų užmušta, kiti leng-
viau ar sunkiau sužeisti.

Vienos šeimos užmušta
net trys buvusieji mokyklų
vaikai.

MIRĖ BIELOUSOV, BU-
VĖS RUSIJOS DUMOS
NARYS.

MINEAPOLISE, gruod-
žio 31 d., 7.30 val. iš ryto mi-
rė buvęs Rusijos valstybės
dumos atstovas, Bielousov,
priklausęs į socialdemokra-
tų frakciją. Bielousov buvo
antroje dumoje atstovu.

Jau senai Bielousov sirgo.
Stengtasi visaip jį išgelbėti.
Bet veltui.

Bielousov buvo plačiai ži-
nomas rusų revoliucionioni-
niam darbininkų judėjime.
Jau senai, pirm 1905 m., jis
pasižymėjo savo veiklumu
revoliucionierių eilėse.

1907 m. Bielousov tapo iš-
rinktos Dumon. Valdžia du-
mą išvaikė, o socialdemokra-
tus atstovus išsiuntė kator-
gon. Vos atlikęs katorgos
bausmę Bielousov pabėgo
Amerikon. Bet katorga ne-
apsiejo bielorusovui veltui:
jis pakirto jo spėkas, kurios
taip ir neatsitaisė.

PASKANDINTAS ANGLŲ
TRANSPORTAS; 150 ŽMO-
NIŲ PRAŽUDYTA.

LONDONAS, sausio 5. —
Paskanadintas anglų trans-
portinis laivas Ivernia. Tris
dešimtys tris žmonės iš lai-
vo komandos ir 120 gabentų
laivu kareivių žuvo. Galą
patiko laivas Ivernia Vidur-
žemio juroj, 1 d. sausio
1917 m.

JIEŠKO VIENYBĖS SU
ERETIKAIS.

WASHINGTONAS, sau-
sio 4. — Suv. Valstijų kon-
greso knygyno užveizdėto-
jas, Dr. A. Palmieri, aplai-
kė iš Rymo laišką, kuriame
jam pranešama, kad popie-
žius Benediktas XV rengia-
si paskirti komisiją iš ketu-
rių kardinolų. Tos komisi-
jos pareigos bus atnaujinti
popiežiaus Leono XIII dar-
bą — bandymą suvienyti ka-
tališką bažnyčią su anglų
bažnyčia. Laukiama, kad
neužilgo popiežius paskelbs
apie tai viešai.

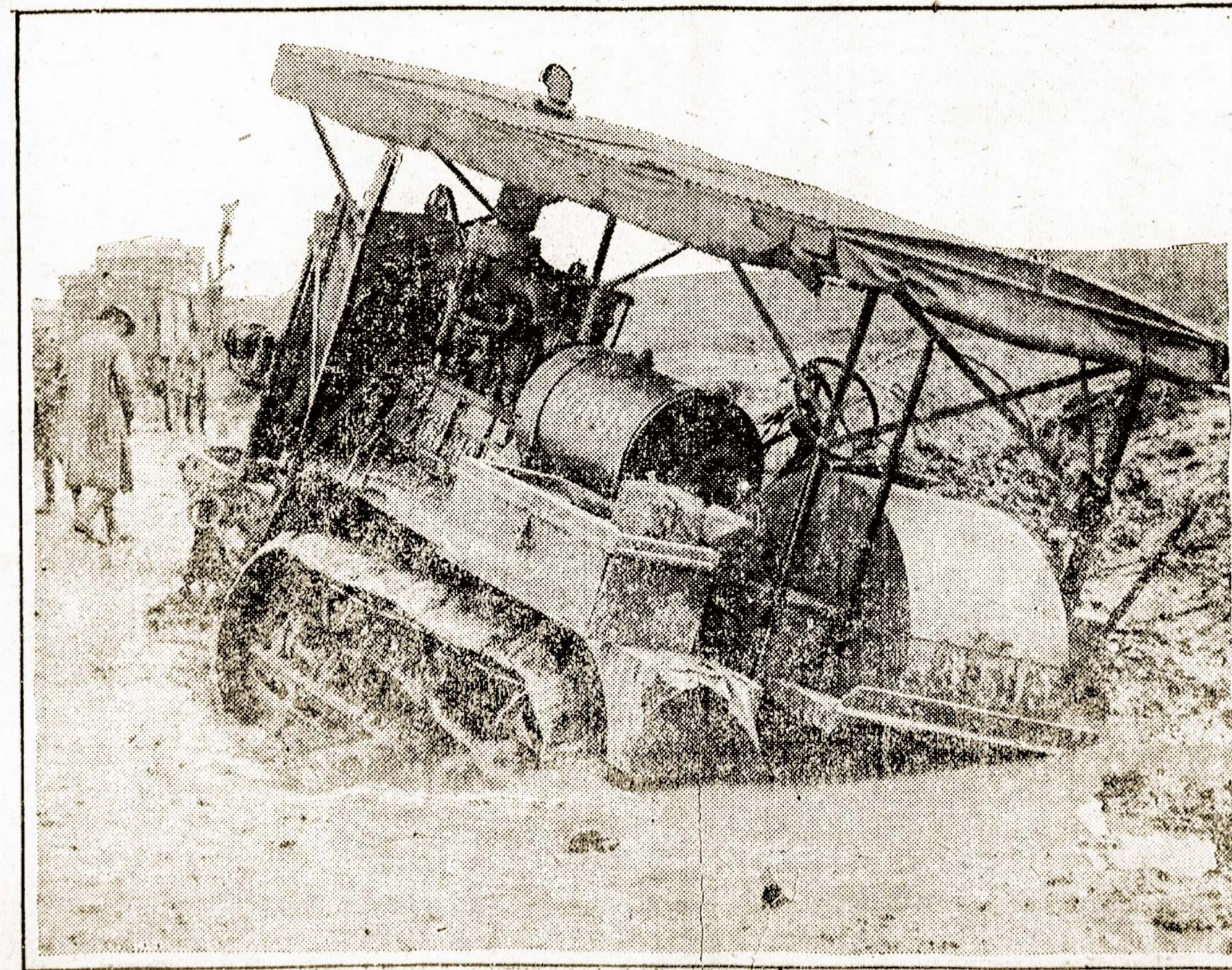
Rymo dvasiškija, kaip
praneša Dr. Palmieri, steng-
sis atnaujinti ryšius ir tarp
rusų ir katalikų bažnyčių.

Žinoma, vienybė neblogas
dalykas, — ale, kaip gi "ne-
klaidingasis" popiežius da-
bar pradės bičiuoliuoties su
tokiais žmonėmis, kurie ki-
tų popiežių taipgi "neklaidi-
ngų" buvo seniau prakeikti.

VILLA RENGIASI SAVO
VALDŽIĄ SUDARYTI.

EL PASO, sausio 5. —
Villos šalininkai ir patarė-
jai ateinančią subatą turės
San Antonio mieste konfe-
renciją, kad sudarius Villos
valdžią.

NEW YORKAS, sausio 5
—Vakar prasidėjo nagrinė-
jimas Mrs Sanger bylos. Sa-
nger buvo areštuota už
skleidimą žinių apie gimdy-
mo kontrolę. Kaltinamosios
advokatas prašė atidėti by-
lą, bet tasai prašymas buvo
atmestas.

Francijos fronte. Nuklimpęs angų kariškasis vežimas. Tokios nelaimės labai pa-
prastas dalykas karės fronte, ypač lietingam orui užėjus. Jos labai maišo armi-
jų veikimui.

Lietuvių pabėgėlių vargai.

JEKATERINOSLAVAS. I ši, gražioje vietoje stovintį ir dulkėtą miestą, užklydo apie 3000 lietuvių tremtinių. Daugusia tai moters su mažais vaikais ar šiaip palieję seneliai ir tik nedidelis skaičius vyrų, kurie patys gali užsidirbti sau duonos. Dauguma dirba "Briansko", "Triubų" ir kitose dirbtuvėse. Čia darbas yra nelengvas, o atlygis, tvankus dumų oras yra žalingas sveikatai. Vyriskiai juodadarbiai gauna 170 — 80 kap. dienai, šaltklavai — 2 r. 50 k., tekintojai — 10 rublių ir daugiau. Moters daug daugiau naudojamos. Joms moka, nors toki pat vyrų darbą dirbtų, nuo 80 iki 140 k. dienai. Tie, kurie neturi šeimynų, šiaip taip gyvena, bet tiems, kuriems, dabartiniai brangenybės esant, reik maitinti dar moterį su pulku vaikų, yra gana sunku. Bet užvis blogiausia tiems, kurie dėl ligos arba senatvės nebeįstojusio savo nuo sunkaus darbo sukietėjusių rankų ir iš niekur nesulaukia pagalbos. Jie, visų apieisti, miršta badu.

Teisybė, yra čia Lietuvių Skyrus, bet jo ponams ne taip daug rūpi žmonių vargai. Jie nebelandžioja po tremtinių nuliudusius, aprukusius urvus ir jų žaidžius nebegydo. Jie tik tūno Komitete ir iš ten dar vaiko atsilankiusius žmones, šukaudami: "Ko jūs čia susirinkote, eikite sau, iš kur atėjote!" O jei nepasiskubinsi išsprukti greičiau pro duris, tuoj gausi "vėją vaikų", "nedorėlių" ir kitokių karčių žodelių.

Pasiteisinti komitetininkai visur ir visados moka kuopuikaušias. Mat, valdžia ir jiems jau nebeduodanti. Taip valdžios darbų nebegirsim, bet ir komitetų del padarytųjų ir dar tebedaromų šunybų negalima paglostyti. Bene nežinome tokių faktų. Tremtinių duoda rublį, o i knygas rašo 18 rublių. Toliau, knygose pažymėta, kad toks ir toks gavo batus, o iškūrijų — tik vyžas. Arba dar geriau: moteriškė, visą laiką gulėjusi patale, nuėina Komitetan prašyti drabužių, ir gauna griežtą atsakymą, kad negaus, nes iš knygų, sako, matyti, jog ji jau viską paėmė. Gi ta moteriškė prašo tik pirmą kartą. Ji stebisi, kaip č?

Viena saugiausių Bankų

ATIDARYKITE TAUPYMO SĄSKAITĄ CHICAGOJE.
Saugioje ir tikroje Bankoje, 28 metus teisingai vedamoje Bankoje, po priežiūra Valstijos ir Susivienijimo Bankų (Clearing House) depozitų ir taupymo padėjimų.

KASPAR STATE BANK

1900 BLUE ISLAND AVE., kampas 19 gatvės.
W. KASPAR prezidentas, WALENTY SZYMANSKI pirklis, V. F. MASHEK prez. Pilsen Lumber Co.
OTTO KASPAR vice-prez. Nat. City Bank, H. E. OTTE vice-prez. Nat. City Bank, J. PESHEL sek. Turk Mfg. Co.
WILLIAM OETTINGER prez. Cetting Bros. Ice Co., GEO. C. WILCE vice-prez. T. Wilce Co., C. J. VOPICKA sek. J. VOPICKA
CHARLES KRUPKA vice-prezidentas, JOZEF SIKYTA kasierius, [Brewing Co. kasierius].
PADEJIMAS PERVIRŠIJA \$6,000,000.
KAPITALAS KALBAMA LIETUVISKAI

GERIAUSIA LIETUVIŠKA KRAUTUVĖ

Nes mes užlaikome geriausių tavarų visokios rūšies, kas tik priguli prie Vokiečių ir Lotaringių del apsidėdymo. Naujienos ir valdžios mados žvekykus, visokios rūšies markinius, skrybėles, kepurės, kalnietus ir viską, kas link Jaunuomenės apsidėdymo. Taigi įdomu "JEWELRY" kaip visokius aukštinius daiktus: didelius stiepinus laikrodžius, kiseninius laikrodžius, lenčiugėlius, visokios rūšies žiedus, žilubinius žiedus padarom pagal užsakymą labai pigiai. Gražiausias apšukutes, geriausio darbo Britvas, Pailius (Strap) arba pustus. Taigi laikome daug knygų kaip svetainio taip ir dvasiško turinio; visokios rūšies poezijos del laikų namo ir geriausius muzikalius instrumentus galima gauti pas mus. Mes taigi patys esame senai praktikuojantieji muzikantai. Kreipties į mus, o mes užgėdinsime kiekvieną.

K. J. PIKEL BROS.
718 W. 18th St., Chicago, Ill.

EXTRA Tik per šį Menėsį

Kam moki randą? Jei gali nusipirkti gražų naują murinį namą dviem šeimynom; su in-taisymu pagal šią madą: vanos, gazas ir elektros šviesa.

Tie namai randasi netoli didžiosios Crane dirbtuvės ir netoli lietuviškos bažnyčios. Minėti namai parsiduos įmokant tik \$500.00, o likusią sumą mokėsi mėnesį po kiek jums lengviaus. Šis apgarsinimas bus priimamas už vieną šimtą dol. (\$100.00) tik nuo to, kas pirsks namą šį mėnesį. Taigi pirkdamas uždirbsi šimtą dolerių.

Ofisas atdaras nuo 8 A.M. iki 8 P.M.
Nedėliomis iki 6 vakare.

AUGUST SALDUKAS

4414 So. California Ave. Tel. Drover 3968

Arba GEO. LUCAS

3131 So. Emerald Ave., Chicago.

PRANEŠIMAS MYLIENTIMS MUZIKA — Lietuvių Harmonijos Dainoriai — DUODA PUIKŲ KONCERTA

Kur panašaus Koncerto mažai girdėtis, taigi esate kviečiami atsilankyti

atsitiko, ir nežino, kas daryti. Norėtų pasiskusti, bet kam? gal Komiteto sienoms. Musų ponai visi vėnu kurlai tašyti ir jei mėginsi pasiskusti, tai ga-nebegauti. Tai yra gyvenimo li is rusų Komiteto ir "pajoko" faktai. Nurodyti kame ir keno taip daroma, nenurodau, tai galėsiu padaryti reikalui esant. Aš tik sakau, kad tokių komitetų yra.

Buvo ir pas mus žmonių, kurie dirbo atsidėję tremtinių naudai, bet vieną jų (inž. Graurog-kas, kun. Vilimavičius) išvažiavo, o kitus (g. Kamarauskienė) priverė atsisakyti. Ji buvo nel pirminke išrinkta. Komiteto reikalai gerojone pusėn jau krypo, bet ji neško kai kuriems komitetininkams, ir jie pasistengė ją pavartyti. Jos vieton patupdė liaudies mok. Kairiunai. Kas jis bus per paukštis, pagyvenę pamatysime geriau. Moksliniai jau spėjo jį pažinti.

Kaip žinote, "L. B." buvo skelbiama, kad čia atsidaro Taut. Organ. gimnazijos, bus bendrabučiai ir tt.; kvietė moksleivius čia važiuoti. Bet pažūrėkim, kaip jis atvažiavusius sutiko. Pats Kairiunaitis išvertęs akis tikrino, kad nieko panašaus nebuvo rašęs, ir liepė kraustyties atgal savo keliais. Butų tekę gatvėje nakvoti, jei ne Kamarauskienė, kuri tuos moksleivius ir priglaudė. Blogesniame padėjime atsidūrė 4 moksleivės. Joms buvo griežtai atsakyta, kad čia jos nieko nelaimės. Nesutiko duoti pinigų net kelionei. Tik po ilgų prašymų buvo joms paskolinta (davė vekselį) tiek, kiek reikė mokėti iki Voronežo ir kt. bilietui. Taip tai yra šluostoma karo aukų akaros. Laukiets. ("Nauj. Liet.")

AMSTERDAM, sausio 5.

— Vokiečių laikraštis Frankfurter Zeitung, kalbėdamas apie taikos išlygas, kurių Vokietija negalėtų priimti, sako: "Jeigu taikos išlygos būtų išdėstytos šiandien, tai taltininkai turėtų išsižadėti visų pirma vilties užkariavimų. Toliau, Rusijai reikėtų pamesti svajones gauti Konstantinopolį, o taipgi užkariauti Balkanus, Galiciją ir lenkų apgyventas Vokietijos dalis. Francija turi išsižadėti Alsace Lotaringijos, Serbija — pamesti svajones užkariavimo rytinės Austro-Vengrijos dalies. Be to ir Anglija turi išsižadėti valdonės roles jurose."

Typewriteriai Beveik Uždyka

Kiekvienas gali įgyti naują "rebuild" typewriterį (rašoma mašina) su lietuviškomis raidėmis (akcentais) už \$25. Branginti už \$35 ir \$40. Oliver, Remington, Underwood, Royal ir kitų sistemų. Rašyk savo laiškus su typewriteriu gražiai, aiškiai ir sparčiai. Koznam reikalinga. Puiki proga korespondentams, agentams ir kitiems. Pristatui i visas Amerikos dalis. Rašyk:

J. A. CHMIELAUSKAS

521 Fullerton ave. Chicago, Ill.

EVESKIO Prekybos ir Kalbų

Dieninė ir Vakarinė MOKYKLA
Čia gali išmokti Anglų kalbos nuo pradžių iki pažangiausių, tokių Lietuvių, Vokiečių, Rusų ir Lenkų kalbų; Aritmetikos, Anglų Matematikos, Istorijos, Geografijos, Politikos, Ekonomijos, Knygosvedystės, Dailinystės, Laikų rašymo, Pradėtos teisinio ir tt. Čia gali užbaigti PUBLIC SCHOOL, HIGH SCHOOL ir PREKYBOS KURSUS VISKAS AISKINAMA LIETUVISKAI.
3106 So. Halsted St., Chicago

Nedėlio, Sausio-Jan. 7, '17 COLUMBIA SVETAINĖJE,

Kampas 48tos ir Paulina gatvių

Pradžia 7 v. vak. Po Koncertui šokiai. Kviečia visus L.H.D.

Pirmas Didžiausias Lietuvių Maskaradinis Balias

RENGIAMAS SVENTO PETRO IR POVILO DR-STĖS

Subatoje, Sausio-January 6-ta diena 1917

STRUMIL BROLIŲ SVETAINĖJE, 158 East 107th St., Kampas Indiana Ave.

Svetainė atsidarys 6 v. vakare. Pradžia 7 val. Inžanga 25c ir 50c. 500 dovanų bus išdalinta geriausiai pasirūdžiusioms grupėms ir pavieniams. Pirmą dovaną — \$15 ar daugiau.

Tokio didelio lietuvių maskaradinio balius dar niekad Roselande nebuvo. Juokų bus iki valiai. Galėsit pasilinksinti taip kad dar niekad pirmiau negalėjote pasilinksinti. Tokia proga labai retai pasitaiko, todėl jos nepaleiskite, bet visi, kaip jauni, taip ir seni, vaikai ir merginos, atsilankykite į šį didelį maskaradinį balių, gražiai pasilinksinti ir dar gauti gražią dovaną. Visus širdingai kviečia KOMITETAS.

Puikus Vakaras

Su programu, kuriame bus perstatyta vieno veiksmo komedija:

DAKTARO KABINETE

Perstays Draugystės Lietuvos Brolių ir Seserų Amerikoje Dramatiškas Skyrius. Parengtas DRAUGYSTĖS D. L. K. KEISTUČIO.

SUBATOJE, SAUSIO-JAN 6, 1917

M. MELDAŽIO SVETAINĖJE, 2242 W. 23rd Place, Chicago. Pradžia 7:30 val. vakare. Inžanga 25, 35, ir 50c ypatai.

Kad kam ko Reikalinga

greičiausia ir lengviausia būdu įsigyite naudodamiesi Naujienų Reikalavimų Skelbimais. Kas ko reikalauja, kas ką turite kitiems pasiūlyti — pasiskelbkite Naujienose. Tūkstančiai visokių padėjimų žmonių kasdien skaito Naujienas, tūkstančiai perskaitys jūsų pasiskelbimą ir tas jūsų pasiskelbimas atneš jums geriausių pasekmių.

NAUJIENOS
1840 South Halsted St.
Telefonas Canal 1506

APTIEKA

Butašon receptus su didžiausia atyda, neškurint, ar tie receptai Lietuvos ar Amerikos daktarų. Tai vienintelė lietuviška aptieka Bostone ir Massachutsetse valstijoje. Gydočių gultį gauti ko kius tik paslaunį yra vertingumas. Ga-ti reikalau per laisus, o ai prisiu-sin per express.

K. Sidlauskis
Aptiekorius ir savininkas
SOUTH BOSTON, MASS.

JOSEPH C. WOLON

LIETUVIS ADVOKATAS
Rūmus 992-994 National Life Bldg., 29 So. La Salle St., Chicago, Ill.
Tel. Central 6390-4391. Admora: Utar-nišio, ketvero ir subitas valdara nuo 6 iki 8 val. vakare, po numeris: 1556 MILWAUKEE AVE., Chicago, Ill.
Tel. Humboldt 97.

DIDELIS BALIUS

LIETUVIŠKA EVANGELIŠKA PASALPINĖ DRAUGYSTĖ
SUBATOJE, SAUSIO-JANUARY 6, 1917

3142 So. Halsted St., Kampas 32 gat., Ant antrų lubų. Chicago. Pradžia 7 v. vak. Inžanga 25c porai; Merginoms ir moterims dykal. Nuosirdiai kviečiame visus atsilankyti į šį mūsų Baliaų. Griebi puikiausia muzika įvairius šokius. Linkimai galėsit praleist laiką. Kviečia KOMITETAS.

Dr. Ramser

AKIŲ SPECIALISTAS
VIGI
Priešais visomis tinkamais akinais, egzant nuola ir patarimus duoda lykal. 716-48 Milwaukee Ave., artl Chicago Ave. 2-3ra lubos. VALANDOS: Nuo 9 įkyto iki vaka-rul. Nedėliomis nuo 9 įkyto iki 2 po pietų. Tel. Haymarket 2444.

Dr. W. YUSZKIEWICZ

LIETUVIŠKAS AKIŲ GYDITOJAS
Kas turi skaudančius arba silpnas akis, ar galvos skaudėjimą, atsilankykite pas mane
Dr. W. Yuszkievicz
1155 Milwaukee Ave.
Valandos: Nuo 9 ryto iki 9 vakara. Nedėliomis nuo 9 ryto iki 1 po pietų.

KIEKVIENĄ dieną, kada tukstančiai darbininkų išeina iš fabrikų, juos pasitinka vaikai, pardavinėjantys "NAUJIENAS". Darbininkai perka ir skaito "NAUJIENAS".

"NAUJIENAS" taipgi skaito inteligentai, bizniriai ir profesionalai.

"NAUJIENAS" skaito moteris, merginos ir jaunuomenė, nes "NAUJIENOSE" telpa kiekvieną dieną daug naujienų, žinių iš karės, iš viso pasaulio, politiškų, moksliskų, apie sveikatą, apie moterų klausimą, apie jaunimo reikalus.

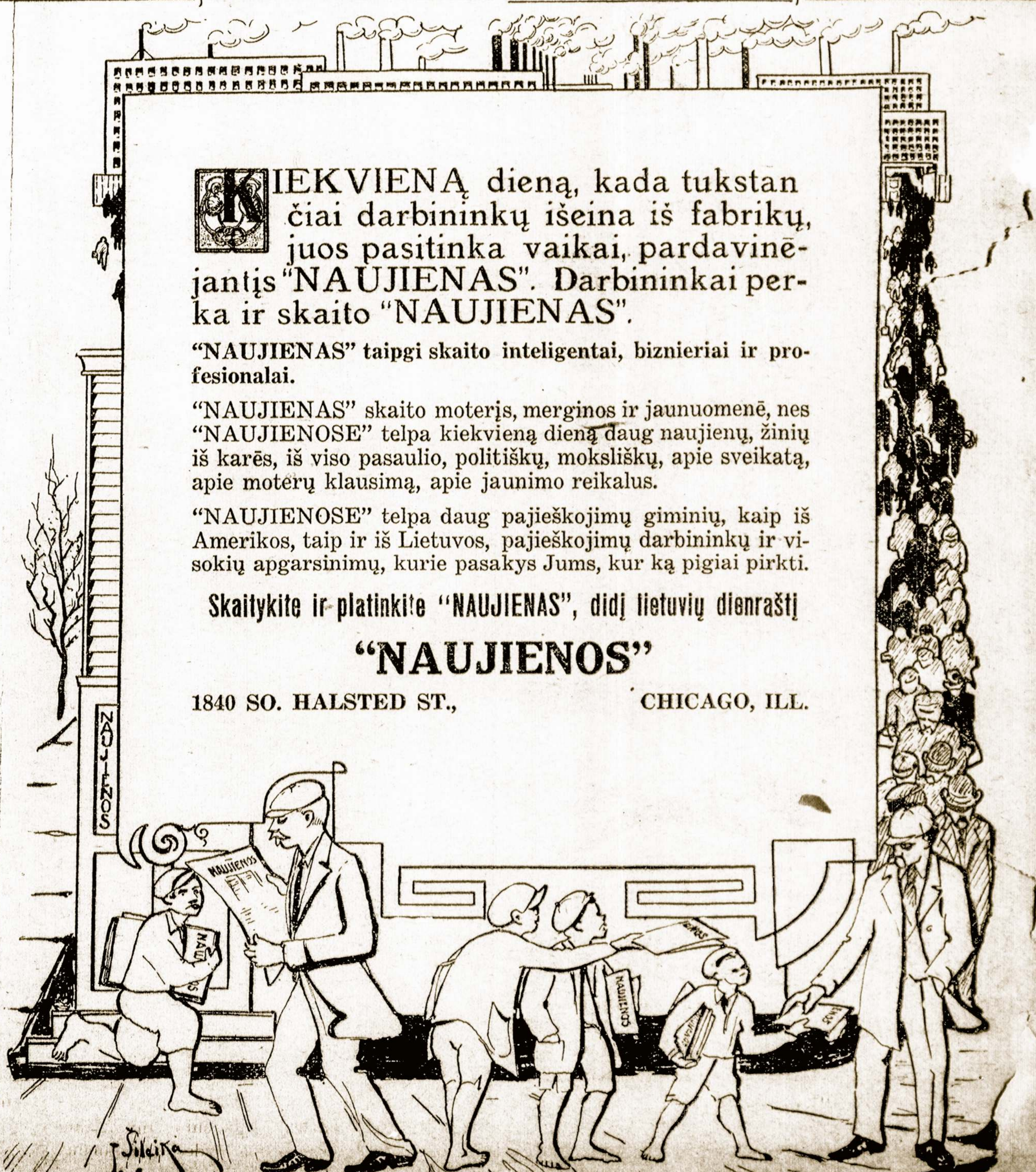
"NAUJIENOSE" telpa daug pajieškojimų giminių, kaip iš Amerikos, taip ir iš Lietuvos, pajieškojimų darbininkų ir visokių apgarsinimų, kurie pasakys jums, kur ką pigiai pirkti.

Skaitykite ir platinkite "NAUJIENAS", didį lietuvių dienraštį

"NAUJIENOS"

1840 SO. HALSTED ST.,

CHICAGO, ILL.

Amerikos Lietuvių Gyvenimas

Mūsų korespondentų pranešimai

WAUKEGAN, ILL.

Kalėdų vakare, gruodžio 25 dieną, pas pp. Ambraziusus susirinko būrelis giminių ir šiaip draugų, kad linksmai praleidus Kalėdų šventę. Svečiams besilinksminant užsineša ir apie nukentėjusius del karės reikalus. A. F. Sabeckii paaiškina apie mūsų tėvų, brolių ir seserų padėjimą šioje valandoje, kokias Kalėdas jie turi išlaikyti po visas pasaulio dalis ir paprašius susirinkusių paaukauti kiek kas išgali tiems nelaimingiesiems, svečiai tam pritarė ir suaukavo \$3.70.

Aukavo šie: Jonas Vasiliauskas — \$1.00, F. Kasparavičius, J. Gavranskis, M. Ambraziusas, A. F. Sabeckii — po 50c; A. Gavranskis 30c; O. Sabeckienė 25c; P. Pauliukaitis 15c. Viso \$3.70. Aukus siunčiam per "Naujienų" redakciją į Lietuvos Sėpmo Fondą. (Aukus priėmė L. S. F. fin. sek., T. L. Dundulis).

A. F. Sabeckii.

RACINE, WIS.

Gruodžio 30 d. L. D. L. D. 65 kuopa surengė balių. Balius pavyko neblogai, liko keli doleriai pelno. Buvo ir skrajojanti krassa, su išlaimėjimu. Dovanos buvo duodamos daugiausiai literatūra. Svarbiausia dovana buvo knyga "Motėris ir Socializmas."

Taipgi buvo leidžiama išlaimėjimui knyga "Tėjų istorija." Knygą laimėjo Jonas Venslovas.

Beje, gruodžio 31 d. buvo surengtas balius bažnytinėje svetainėje. Kokia draugija rengė tą balių negalėjau sužinoti. Apgarsinimai buvo išspausdinti nesuprantama kalba. Negalėjau išskaityti. Štai kas ten sakoma:

Didelis balius parinkas L-A. Witautas Karašviu atsibus medeldi grodza 31, d 1916 Letumiu Basnitinė svetainė. Inzinga—Wiram—25c—A. Moteram—D—Malonckete atsilonkile amti siba Bilius kuris pirma atsibus po kalėdo tai garbamecia.

Letumes ir Letuweis atminkim didviro warda (da) witautas kuris senovos laiko Letuwoi skumbi dabar ir ezs imdami to balso ir saka kur sesupe mela plauke tinai sirdis mummies trauke o tai mēdzame atslunkite bet buste užgandinti gales te pasisokti.

Supagarbu Pasirašo "Komitetas." Na, gerbiamieji "Naujienų" skaitytojai, ar galite pasakyti, kokia kalba parašyta ir išspausdinta tas piekatas?

Griškabudietis.

SAN FRANCISCO, CAL.

Internacionalė Darbininkų Užtarmimo Lyga stengiasi išliuosuoti iš kalėjimo drg. Billingsą, kurį kapitalistai ten įgrudo visam amžiniui, begėdiškai apkaltindami surušeime eksplozijos laike preparedness parodos pereiną vasarą.

Vienas iš didžiausių Lygos argumentų — fotografija, kuri buvo nuimta laikraščio reportažiais. Ant fotografijos matosi drg. Billings ir mēsto laikrodinis rodantis antrą valandą. Pats Billingsas tvirtina ir dauguma žmonių tai patvirtina, jogei laike ir prieš eksploziją jis buvo ten, kur rodo fotografija, o ne ten, kur sako apkaltintojai.

Minėtoji Lyga pateiks duos mikroskopiskam ištyrinėjimui, kad visiems aiškiai prirodyti. Bet ar išliuosuos draugą Billingsą — klausimas.

Tyrinėjime generalio Vokietijos konsulio Boppo ir kitų konsulatų narių, gruodžio 18 d. gynybas apkaltino Britanijos generalį konsulį San Francisco, Rossą, buk jis padaręs sumokslu su slapta agentais diskredituoti Vokietijos atstovus amerikiečių laikraščiuose.

Kasmet San Francisco'je kalėdinės eglaitės parduodavo po 10c, šmet gi po 30c. Pardavėjai aiškina: "eglaitės gabenam iš Oregono, bet šmet negauname užtektinai vagonų..."

Mai reikia budyti kariuomenę Meksikon ir atgal.

Šiomis dienomis pribuvo Japonijos laivas "Nippon Maru." Juo atvyko 17 pasažierių iš Rusijos. Tuli jų ilgokai trankė balas, kol perėjo Rusijos rubesį Sibire ir braidė po "Čančūno" žiū.

Mes daug girdime apie padėjimą belaisvių Vokietijoje, bet pažūrėkime kokiam padėjime randasi Vokietijos belaisviai Rusijoje.

Atvažiuosieji pasakoja: "Jokios kontrolės, rybų persekiojimui ir globos nėra. Tukstantai vokiečių ir austrų belaisvių sukimšti palei Olonecko-Muromsko geležinkelį ir Viatkos gubernijoje. Jų nesergsti kariškioji sąrbyba. Beto užtai jie atiduoti žiaurų, nekulturingų laukinių čerkesų ir kazokų bandos "globon". Nelaimingi belaisviai kenčia tokias neišreikšiamas kančias, jogei visas jų gyvenimas pasidaro tikru pragaru. Apdriškę, basi belaisviai, per 40 laipsn. šalčio, pusalkiai verčiami dirbti prie Olonecko-Muromsko geležkelio. Beto, juos mušama lazdomis ir nagakomis. Gelzkelis vedamas balomis ir miškas. Belaisviai gyvena neva barakuose, kur guli ant plikų lentų. Nuo žiemės iki lubų treji nariai belaisviai juose sukimšti nei žąsų lastuose. Langų barakuose nėra, tik lubose pramuštos skylės, per kurias dažnai krinta sniegas ir ledai. Drėgnumas neišpasakytas. Daugybė ligonių; jie taipgi be jokios priežiūros: numirė — velka į girią ir laidoja. Belaisviai negauna batų nei šiltų drabužių. Aprengti šiaip niekam netinkamais skarmalais per kuriuos vietomis matosi nuogas kunas. Muilo belaisviai negauna, o dirba balose, purvuose. Valgis prastelis ir to paties duodama neužtektinai: kartais turi užtekti viso barako belaisviams vienam viedro tų pamazgų. Tose aplinkėse nėra nė vieno ligonbučio. Tik vienas daktaras ant 100 viorstų. Didžiama belaisvių išmirė, o kiti padaryti amžiniais invalidais. Belaisviai serga ir miršta — globojami purvo ir šalčio. Seiva.

KEWANE, ILL.

Mūsų vargai ir bėdos. Mes, parapijonai, turbit esame vieni iš didžiausių grėšėnų, kad Dievui mums uždejo

"NAUJIENOS"

KLEE BROS. & CO.

TWO STORES { Triangle of Milwaukee Ave., Ashland Ave. and Division St. Intersection of Belmont Ave., Lincoln Ave. and Ashland Ave.

TRAVEL 20 MINUTES SAVE 20%

49-tas Inventoriaus Išpadavimas

Dabar abeiose KLEE sankrovose nuošaliai vidurmiesčio.

MUSŲ Inventoriaus išpardavimas reiščia daugiau Klee kostumeriams, ir jie gali daugiau sutaupyti pinigų, negu kuomet pirmiau. Esančios sąlygos pagimdo kokybės ir kainų klausimą gyvenimo svarbume. Klee drapanos yra nepalankios kokybėje, yra išgyvenęs faktas, ir tas faktas apsvarytas sąsąsėje su šio Inventoriaus pardavimo kainomis, kurios pertikrina kiekvieną protaujantį žmogų pasinaudoti perkant augštos rūšies overkotus ir siutus, kuomet nužeminimas šių kainų yra pasekmingas.

OVERKOTAI sunkios vogos puikių audimų, lygiais arba atverčiamais kalnieriiais, vaikinių arba vyrų mēros. Inventoriaus išpardavime dabar kainą tikrai **\$9.75**

OVERKOTAI, kurie yra puikiai rankomis siuti, pinch back, box ir Chesterfield modeliai, perdėm pamušti ar suvienytu su satino pamušalu, nužeminti iki **\$12.50**

OVERKOTAI ant kurių SUTAU-PYMAI yra nuo \$5 iki \$10. Diterfield, box ir pinch back stailių, videlis rinkinys rankomis siutų Ches-sų mēry, viskas nu-mažinta šiame Inventoriaus pardavim. iki **\$14.75**

OVERKOTAI Hart Schaffner ir Marx tikrai \$20 ir \$25 vertės, geriausi rankomis siuti overkotai, kurie sutei kia tikrą užgandė. po **\$16.50**

SIUTAI pasiuti iš sunkios vogos puikaus kašmiero, vaikinių ir vyrų mēros, pirk-tų 1913 ir 1914, kainą **\$7.35**

SIUTAI su DVIEM porom kėlinių, kotas ir vestė, sunkios vogos au-deklo, geros spalvos, pamušalas iš serge arba alpaca, ver-tė, kuri niekyomet nesulysgino po **\$12.50**

SIUTAI sumaniai rankomis pasiuti kašmierių, paprastiems, storiems ir augalotiems mēros, naujausi pinch back modeliai, didelis sutaupymas ant kiek-vieno siuto, po **\$14.75**

SIUTAI įžymiausių Chicagos siu-vėjų, konservatyviškos ir pinch back stailės, puikiai rankomis siuti, puikaus verpimo ir mēlynos serge, \$20 ir \$25 vertės **\$16.50**

MĖLYNOS SERGE SIUTAI PIGIAI.

Inventoriaus išpardavime telpa vienas specialis skyrius siutų paprastų, storiems ir ploniems mēros, konservaty-viški modeliai, pinch back stailės jauniems vyrams, pasiuti iš vilnonių mēlynų serge sun-kių, parankių dėvėjimui vi-siems metams ir gvarantuota tvirta spalva, ryšis pigumų, su kuria jys apsipratote 1913 ir 1914 metais, po

\$9.75

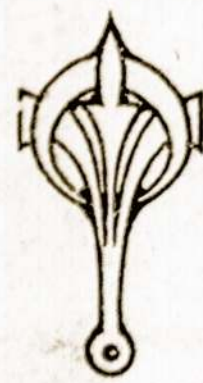
Kaklaraštis—25c surisamas 19c; daugybė po 50c, po 35c ir \$1.00 vertės, po65c. Marškiniai—Rytiniai ir kvo-luotoms krutinėms stailės, 75 c. vertės, 59c; marškiniai ver-tė \$1.15, už 85c, ir \$1.50 ver-tės už\$1.15.

Jeigu nori suėdyt piningus pirk siutą ar overkotą dabar

20% Sumažintos Prekės

Mes norėdami sumažinti sandė-lį (stock'ą) ant kiekvieno siuto ir overkoto 20% pa-rduodam pigiau. Taigi yra gera proga suėdyt pi-nigus perkant da-bar siutą ar ove-rkotą. Ateik ir pamatyk tą gerą kainą, kurią mes Jums pasiulom

Copyright Hart Schaffner & Marx

Chicagos Clothing Co.

1922 - 26 SO. HALSTED ST.

Viena Didžiausių Lietuviškų Drabužių Krautuvų Chicagoje.

nešt tokį sunkų kryžių.

Pažvelgkime; kiek mes pa-darėme gero, o kiek apkalbų ir nesmagumų del to apturėjome.

Mes pasistatėme bažnyčia, kad Dievą pagarbinus, bet vė-liaus mums paaiškėjo, jogei bažnyčia jau ne mūsų, bet vis-kupo. Nors jis nei mēnesinių moka, nei rupinasi apie jį. Mes, pasijutę taip apdumti, vis delto susiraminoje atsiminę, kad tai yra šventā asaba. O kaip tokiu — daug ir reikia... Taigi nusprendėm tylėti, ir vie-toj dusavimų čemės darbo, kad išmokėjus vyskupo bažny-čios skolas. Bet kur tau visi su-fiks, kad kokiam ten vokiečiui, kaip jis sako, butų statomos bažnyčios. Nekurie čmė ir atsi-melė. Tai nieko, manėme sau, jie ir vėl sugrįž kada turėsime nuolatinį kunigą. Išties, kada su laukėme nuolatinio kunigo, bu-mame nudžiūgę, kad dabar tai mus sustiprins "dvasiškame su-sipratime." Bet kur tau! Mu-sų parapija pralaimėjo dar dau-giau parapijonų, ir tokių, kur ki-tą syk šimtines aukavo...

Kada pamatėme, jogei ir to-kios duosnios ypatos atsimeta, pradėjome užtai kaltinti socia-listus, — tai jie išvedė "iš gero" kelio tuos parapijonus! Bet ir čia paaiškėjo, jogei tos ypatos atsimetė vien tik todėl, kad ku-nigas vietoj padorių pamokslų pradėjo keikti pirmieiviskus lai-kraščius, o jų skaitytojus va-dinti ištvirkėliais ir tt. Tuo bu-du minėtų laikraščių remėjaf-parapijonai pasipiktino ir ati-džiai tēmfjo, kaip "dorai" gy-vena pats dyasiškas tėvelis — neskaitydamos ty bedieviškų lai-kraščių. Ir jems tai pasisekė iš-tirti. Pasirodė, jogei "dora-sis" mūsų "tėvelis" paliko Lie-tuvoje jauną Onutę stačią ap-puikintam padėjime ir pasipa-

stęs padus atidumė Amerikon su kita — stoties tarnaitė Ago-la.

Susidėjo visa "istorija". Šviesesnieji parapijonai dar la-biau pasipiktino ir pradėjo skel-biti visą tiesą tamiesiems parapijonams, kurie vis dar ne-norėjo tikėti, kad jų "nobažna-sai" "tėvelis", kuris nuolat kei-kia "bedieviškus" laikraščius ir jų skaitytojus, galėtų taip sodo-miškai gyventi.

Bet štai kunigužis nelaimė vienas nabažniausių parapijos komiteto narių turėjo reikalo klebonijoj ir pamatė ten netikė-tų dalykų. Jam nedrąsiai pabarš-kinus į duris pasigirdo duslus "kuman", "kuman"... Atidaro duris — ir tu šventas Jackaut! Ku-nigužis valkioja pusnuogę gas-padinė... Kunigužis nemaža su-sigėdo, bet tuoj atsisgavęs pra-dėjo šaukti: Kaip tu drįsti nei-barskins listi į kambarį? Do-ras žmogus taip nesielgia! Baž-nyčios tarnas nedrąsiai atkrito, "Je, kunigėli, o kas sakė ku-man, kuman?... Aš maniau, kad del manes tos "kuman" bu-vo"... Kunigužis tik pažūrėjo į savo Agolą, tuo ir užsibaigė judviejų pasikalbėjimas.

Komiteto narys Piteris to "menkniekio" kol kas nutarė neskelbti kitiems parapijo-nams. Bet neužlgo ir kitas "priepuolis". Nuėjes antru syk jis stipriai subarskino į duris, kad negavus vėjo. Už valandė-lės Agola atidaro duris. Plau-kai suvelt, o kojos... basos. Ko, girdi, reikalaui? — Noriu matyti kunigą. — Negalima, — atsako, jis sunkiai serga. — Tai nieko, bet pasikalbėti vis viena galėsime. Ir nieko ne-klausydamos, marš į miegama-jį kambarį. Ogi Piteriui, net plaunkai atsislojo. Kunigužis gulį suveltoje lovyje. Kartą su-

gaspadinės "šliperiais... Piteriui galutinai paaiškėjo kame čia dalykas...

Tuo budu visiems paaiškė-jo, kokios "doros" prisilaiko pats "dušių ganytojas".

Mes išties pradėjome many-ti, jogei ne šis vienas kunigu-žis yra toks netikęs, bet visi. Ir jau buvome nutarę apieisti jį.

Pagalios betgi susi-pratome, kad reikia prašalinti patį "dušių ganytoją", o jo vieton pareikalauti kito. Pasf-sekė. Galų gale susilaukėm ki-to kunigo — seno, senelio, ku-riam, rodos, ir gospadinės jau nebereikėjo...

Vis delto vėliau patyrėm, kad ir šitas "dušių ga-nytojas" nieku nesiskiria nuo savo pirmtakumo. Tiesa, jis ne-laikė gospadinės. Bet užtai vie-ną sykį pasirodė kuo esąs viena-me "hotelyj"... Delai ty ir kitų "pasizymėjimų" ir šis buvo pri-verstas apieisti Kewanee, Ill. Jo vieton kewaniečiai gavo našlėį kunigėlį. Šis bene ilgiausia ir išbuvo Kewanee. Jis buvo ne-ma, paprastai geras del kortų lo-šėjų. Niekada jų nepabardavo. Todel, kad ir pats nemažiau mėgdavo tą "amatą"... Net sve-tintaučiai pradėjo juokties, kad lietuvių kunigas degtinę parda-vinėja. Niekartą ir mišias lai-kydavo... girtas. Doresniems parapijonams tai negalėjo pa-tikti, kad iš jų kunigo visi juo-kus daro. Apskundė vyskupui, kad "pabartų". Bet vyskupas vietoj pabarli davė mums kitų kunigužį — iš Chicagos. Šis kiek doresnis už savo pirmta-kunus. Kada sako pamokslą, tai ne apie "bedievius" ir pir-naiviskus laikraščius, bet iš šventraščio. Pripratę prie pir-mėsnųjų savo "ganytojų" keik-smų parapijonai dabar stebis.

Jiems mat rodosi, kad jeigu ku-nigas bažnyčioje nekeikia pir-

meiviskų laikraščių ir socialistų, tai čia jau turi slėptis kas nors bloga. Kaipgi, jis tik kalba ir kalba apie tikėjimą. Delai to nekurię karštuoliai surinko parašus ir pasluntė skundą vys-kupui, kad kunigėlis esąs "ne-geistinas"... Kodel negeistinas, to negalėjo priparodyti, todel nieko ir nepėdė ir naujasai ku-nigas pasiliko klebonautų. Kol kas kunigas nemaža gero padarė mums, parapijonams. Kaip bus toliau, nežinome.

Tai tokie vargai ir bėdos mums teko pergyventi del "du-šių ganytojų". K. S. Parapijonas.

4

NAUJIENOS

The Lithuanian Daily News

Pirmas Lietuvių Dienraštis Amerikoje
Laidžia NAUJIENŲ BENDROVE INC.
Kasdien, išskyrus nedėlius

First Lithuanian Daily in America
Published Daily Except Sunday
LITHUANIAN NEWS PUB. CO. INC.

Užsakovams kaina:
Chicagoje — per išnešiojant 12
centų savaitėje. Paštu siunčiant,
Chicagoje metams \$6.00, pusė me-
to \$3.50.
Kitur, ne Chicagoje, metams \$5.00
Pusei metų \$3.00
Trims mėnesiams \$1.75
Dviem mėnesiams \$1.00
Kasdien, metams \$6.00
Europoje, metams \$7.00

Terms of Subscription:
In Chicago, by carriers, per week,
12 cents. By mail one year, \$6.00;
six months, \$3.50.
Outside Chicago, by mail, one
year \$5.00
Six months \$3.00
Three months \$1.75
Canada, one year \$6.00
European countries, 1 year \$7.00

Address: NAUJIENOS, 1840 S. Halsted, Chicago, Ill.

Rašytojų ir korespondentų prašome siunčiamus išspausdinimui laikraš-
tyje rankraščius adresuoti tiesiai Naujienų Redakcijai, o ne Redakcijos
vardu. Reikia būtinai rašyti aiškiai ir ant vienos popieriaus pusės, be to
paleikant platus tarpus tarp eilučių. Redakcija pasiūlo visas lei-
mes rankraščius taisyti ir trumpinti. Netinkami spaudai raštai naikina-
mi, arba gražinami atgal, jei būtų dviejų savaitių autorius pareikalauja
tu ir išsiunčia krasos ženklelių pakankamai persiuntimo lėšoms apmokėti.

Asmeniška Redakcijai matyti galima tik nuo 5 iki 5:30 val. vak.

Redakcijos Straipsniai

Radikalizmas ir oportunizmas.

(Tąsa iš vakarykščio num.)
(Prie mūsų ginčų.)

Bet daug labiau, negu
“užtylėjimas social-patriotų
nuodėmių”, užrustino kai-
kuriuos mūsų draugus “Na-
ujienu” užtarimas Berge-
rio. Bergeris — oportunis-
tas, o “Naujenos” gynė jį;
ergo, jos — oportunistės.
Šitas priekaištas yra visi-
škas iškreipimas mūsų po-
zicijos. Bergerį gynėme mes
ne dėlto, kad jisai būtų mu-
sų vienmintis, o dėlto, kad
ant jo buvo neteisingai už-
sipuldinėjama. Galima juk
kartais ir didžiausią savo i-
dejos priešą ginti nuo netei-
singo užpuolimo. Dabarti-
niam “Naujienu” redakto-
riui teko anąmet dvejetą ka-
rtų užtart Yčą su Basanavi-
čium nuo kaikiurių sąjun-
giečių “komplimentų”; bet
už tai paskaityt jį tų tautiš-
kų veikėjų vienminčių galė-
jo kas-nors tik per neisma-
nytą. O Bergeris yra juk
mūsų partijos draugas! Tai-
gi apgynimu jo nuo netei-
singų kaltinimų ir intarimų
socialistai turėtų dar ma-
žiau stebėtis.

Mes žinome gerai, kad o-
portunistas gynyui šokiame
ar tokiam dalyke stiprina-
ma kartu jo visa pozicija.
Ir “Naujienu”, gindamos
Bergerį, stiprino išdalytą jo
intaką į socialistų judėjimą.
Ir jos tą gerai žinojo. Bet
tatai buvo neišvengiama, ne-
išvengiama po to, kaip pra-
sidėjo prieš jį neteisingos a-
takos.

Kada tuli partijos nariai
ėmė reikalaut Bergerio “iš-
metimo” iš tos įstaigos, j
kuria jisai buvo tik-ką iš-
rinktas visuotinu balsavi-
mu; kada paskui kiti nariai,
parėmimui to reikalavimo,
ėmė jį visai juodinti, tai
prisėjo pasirinkti viena iš
dviejų: demoralizaciją par-
tijoje ar oportunistą Berge-
rį. Mes pasirinkome antra.
Mes manėme, kad geriausias
ir šimtą kartų didesnis oportu-
nistai, kaip Bergeris, negu
tyčiojimas iš referendumo
nutarimų ir tokios šlykšty-
nės socialistų spaudoje, ko-
kių mes matėme “Kovos”
rašymuose apie tą oportuni-
stą. Ir mes taip manome i-
ki šiol.

Bet “Naujienu” turi dar
vieną nuodėmę ant savo są-

žinės. Jos ima kartais ir
pakedena radikalus. Ar tai
ne prirodymas, kad jos yra
palinkusios į oportunistų
pusę?

Dažniausia mes šitą prie-
kaištą girdime iš L.S.S. or-
gano pusės. Paskutiniame
savo numeryje jisai stačiai
sako (žiūr. š. d. “Naujienu-
se”) Apžvalgą, kad “Nau-
jienu” kritikuoja radikalus
dėlto, kad jos simpatizuoja
“dešiniems oportunistams”.
Šitokią išvadą iš mūsų
straipsnių to laikraš-
čio redakcija daro todėl, kad
ji mano, jogei galima but ti-
kiai arba radikalu arba o-
portunistu. Bet tokia nuo-
monė yra visai klaidinga.

Tiesa, kad beveik visose
socialistų partijose galima
pastebėti dešinį (oportunis-
tišką) sparną ir priešingą
jam kairį (radikalį) sparną.
Bet ne mažiau tiesa yra ir
tai, kad tarpe tų dviejų spar-
nų paprastai randasi ir ki-
tokios rūšies socialistų —
mokslinio socializmo pase-
kėjų tikroje to žodžio pras-
mėje. Jie kovoja ir su o-
portunistais ir su radika-
lais; kartais daugiau su vie-
niais, kartais — su anrais.

Antras — gi dalykas yra
tas, kad oportunistai su ra-
dikalais ne taip jau labai ski-
riasi vieni nuo antrų, kaip
atrodo ant pažiūros. “Kra-
štutinybės suseina” — sako-
ma. Ir oportunizmas su ra-
dikalizmu labai dažnai su-
seina. Neretai juodu net
sugyvena viename asmeny-
je. Kadangi mes šitą klau-
simą jau kartą nagrinėjome
šioje vietoje, tai apie jį dau-
giau čia nekalbėsime.

Grįšime prie klaidingo
“Kovos” įsivaizdinimo. Ji,
kaip sakėme, nežino, kad ra-
dikalizmo priešas gali nebūt
oportunistas. Todel ji taip
dažnai mato dalykus augš-
tyn kojomis, Europoje ir A-
merikoje. Apie Europą ji,
pav. pasakoja, kad tenai
“nudardėję” oportunistai, o
geri palikę radikalai. Tuo
tarpu faktai rodo visai ka-
kita. Vokietijoje mes mato-
me tarpe “social-patriotų”
tokį radikalą, kaip Lensch,
o tarpe “internacionalistų”
(tarptautinės pozicijos ap-
gynėjų) — tokį oportunistą,
kaip Bernsteiną, garsųji re-
vizionizmo vadą. O žino-
mas socialistų rašytojas M.
Nashimson sako nedėlinėje
“N. Y. Volkszeitung” laido-
je (17 d. gr. 1916 m.), kad
tarpe “internacionalistų” Vo-

kietijoje palikę mažai tų ra-
dikalių, kurie kitąsyk rėmė
Rožės Luxemburg “masinio
veikimo” propagandą.

Panašius dalykus mato-
me ir kitose šalyse. Fran-
cuzas Herve, pagarsėjęs ki-
tąsyk savo “antimilitariz-
mu” ir “antipatriotizmu”,
šiandien savo patriotiškais
klykvimais pralenkia ir ar-
šiausius buržuazinius patri-
otus. Rusijos Plechanovas,
per keletą metų varęs at-
kakliausią kovą prieš “likvi-
datorius” (Akselrodą, Mar-
tovą ir k.), dabar likvidavo
klesų kovą net ekonominėje
dirvoje; tokiu-pat klesų tai-
kos skelbėju pavirto ir radi-
kališkiausias “bolševikas” A-
leksinskis ir Chrusťaliovas
ir daugybė kitų radikalų. O
žiūrėkite Anglijoje. oportu-
nistai “Independent Lab-
or Party” savo taktika ka-
rės laiku džiugina viso pa-
saulio revoliucionierius.

Faktai, vadinasi, rodo,
kad teisingi arba klaidingi
socialistų žingsniai dabarti-
nėje karėje turi kuomaziau-
sia ryšio su jų radikalizmu
arba oportunizmu. O jeigu
taip, tai kritika radikalizmo
visai nereiškia rėmimo tų
socialistų, kurie “nudardė-
jo”.

Dėlto, kad tuli mūsų dra-
ugai prisipyrę perša radi-
kalizmą, kaip vaistą nuo
visokių nelaimių, tai mes
dažnai ir pakritikuojame jį.
Bet kada kas-nors ima pirš-
ti mums oportunizmą, tai
mes kritikuojame ir jį. Nes
juodu abu yra lygiai kenks-
mingu darbininkų judėji-
mui. —

Duodasi mulkinii.

Prezidentas Wilsonas ste-
ngiasi pravest kongrese į-
statymą apie priverstiną ar-
bitraciją streikų prašalini-
mui.

Prieš-pat Naujus Metus
jisai atsilankė pas senato-
rį Newlands’ą ir paragino
jį tuojaus parašyt įstatymo
projektą. Prezidentas no-
ri, kad tas įstatymas pereitų
kuogreičiausiai.

Šituo budu Wilsonas ren-
giasi užbėgti už akių vėlei
grasinančiam streikui ant
geležinkelio. Mat, gele-
žinkelių kompanijos atsisa-
ko pildyti Adamsono įstaty-
mą, kuriuo buvo “suteikta”
jų darbininkams 8 val. dar-
bo diena. Jos padavė skun-
dą i teismus, reikalaujamos
pripažinti tą įstatymą prie-
šingu konstitucijai. Idant
perkaltėjus kompanijoms, da-
rbininkų atstovai turėjo ne-
senai su jomis konferenciją
New Yorke. Bet ji nedavė
jokių rezultatų. Taigi da-
bar grasina iškilti tarpe be-
sigincijančių pusių susirė-
mimas.

Jeigu Wilsono arbitraci-
jos planas bus greitai laiku
priimtas kongrese, tai gele-
žinkelių darbininkai negalės
streikuoti. Bet keista, kad
darbininkai vis dar, nežinia
ko, laukia ir diena iš dienos
atidėlioja veikimo valandą.
Nejaugi jie neprimato, kad
tuo atidėliojimu jie naikina
visus laimėjimo šansus?

Kada galė pereinamos ko-
ngreso sesijos buvo išleista
Adamsono įstatymas, tai
geležinkelių darbininkų va-
dovai atšaukė streiką, pasi-
tikėdami valdžios prižadais
įvykinti tą įstatymą gyve-
nime. Bet nesuspėjo darbi-

NAUJIENOS

ninkai apsidžiaugti savo
“pergalę” ir iš to džiaugsmo
atiduot savo balsus už Wil-
soną, kaip pasirodė, jogei 8
val. darbo dienos įstatymas
gali but panaikintas.

Dabar jau atėjo ir praėjo
laikas (sausio 1 d.), kuomet
tasai įstatymas turėjo pra-
dėt veikti. Bet vietoje to,
geležinkelių darbininkai iš-
girdo iš kompanijų, kad jos
kol-kas visai neketina pil-
dyt įstatymą. Ir darbinin-
kų vadovai laukia. Tuo-gi
tarpu “geradarys” prezide-
ntas skubina pagelbą to
paties kongreso, kurio išlei-
stąjį įstatymą kompanijos
paniekino, panaikint strei-
kų laisvę ir tuo išmušt iš
darbininkų rankų paskutini
ginklą.

Didelė Amerikos darbi-
ninkų kantrybė ir dar dide-
snis neišmanymas!

Rado išėjimą.

Atstovų buto spaudos ko-
misija nutarė, kad valdžia
įsitaistyt milijoninį popieros
fabriką. Komisiją prie to
žingsnio priverė popieros
trustas, kuris paskutiniaus
dvejais metais ėmė plėsti už
savo tavorą nepakėnčiamas
kainas.

Suv. Valstijų valdžios
spaustuvė kasmet suvarto-
ja po 30,000,000 svarų popie-
ros. Del popieros pabrangi-
mo tos spaustuvės išlaidos
dabar taip milžiniškai padi-
dėjo, jogei kontroliuojančio-
ji ją įstaiga rado praktiske-
sniu dalyku esant statyt va-
ldžios išsoms popieros fab-
riką, negu toliau pirkti po-
piera iš privačių biznierių.

Jeigu popieros trustas sa-
vo interke nesulaikys val-
džios nuo to sumanymo, tai
žmonės neužilio turės pro-
gos pamatyti, koks daug-
maž yra skirtumas tarpe tų
kainų, kurias ima už popie-
rą privatiniai josios dirbė-
jai, ir tarpe tikrosios popie-
ros vertybės. Popieros tru-
stui, lygiai kaip ir kitiems
trustams, ta lekcija vargiai
išeis ant gero.

Liuosuotojai.

Finlandija paskutiniaus
dvejais suvirsim metų tapo
labiau surusifikuota, negu
per ištisą šimtmetį prieš tai.

Finus Rusijos valdžia su-
grudo į kariuomenę, o finų
žemėje pastatė kareivius ru-
sus. Tukstančiai finų žuva
karės laukuose, ir visai finų
tautai grėsia išnykimo pa-
vojus.

Tai vienas pavyzdys, ro-
dąs, kaip Rusija dabartinė-
je karėje “liuosuoja” maža-
sias tautas.

Antras pavyzdys — Rusi-
jos valdžios atsinešimas link
žydų.

Kaip “Naujienu” jau ra-
šė, Rusija šiomis dienomis
atsisakė daryt pirklybos su-
tarti su Suv. Valstijomis. Ji
net atsisakė diskutuot tos
sutarties pasiulymą.

O kodel? Todel, kad Suv.
Valstijos reikalavo, kad Ru-
sija įsileistų į savo šalį kie-
tvieną Suv. Valstijų pilietį,
neišskiriant ir žydų. Iki
šiol Rusija Amerikos žydų
neįsileisdavo, kadangi įlei-
dus juos jį turėtų leist jiems
gyvent ir tokiose vietose,
kur uždrausta gyvent Rusi-
jos žydams.

Reiškia, Rusijos valdžia
yra pasiryžus ir toliau ne-

duoti žydams lygių teisių su
kitais piliečiais.

Na, tai, šitokių faktų aky-
veizdoje, ko gera gali tikė-
ties iš Rusijos valdžios pa-
vergtosios tautos? Vienok
randasi žmonių, kurie ima
už gryną pinigą Rusijos a-
gentų leidžiamus paskalus
apie jos neva ketinimą at-
statyt lenkų karalystę ir
duot autonomiją Lietuvai.

Jei ko gera galima laukti
iš Rusijos, tai ne iš dabarti-
nės Rusijos, ne iš tos Rusi-
jos, kurią valdo caras, dva-
rininkai, kunigužiai ir biu-
rokratai. Šitai skriaudikų
gaujai turės but pirma nu-
laužti ragai — tik tuomet
užtekės laisvės saulė mažo-
msioms Rusijos tautoms ir
beturčių klesoms.

savitė kartą. Ir faktiškai
pirmasis “Kovos” redaktorius
dagi priklauso prie “Laisvės”
bendrovės. Ko-gi tad gali tikė-
ties iš mūsų “tikrųjų” tie socia-
listų laikraščiai, kurie yra už
šimtų mylių nuo Philadelphi-
jos!

APIE “NEPRIGULMINGUOSIUS.”

Ir “Ateitis” prašeko šlu-
straipsniu apie “neprigulmingų-
jų” katalikų radimąsi lietuvių
kolonijose. Paskatino ją prie
to “neprigulmingųjų” judėji-
mas Mass. valstijoje, o ypatin-
gai susirėmimas “neprigulmin-
gųjų” su “prigulmingaisiais”
Lawrence’o mieste, kun. T. Ži-
linsko prakalbose. Tarp ko ki-
ta ji rašo:

Paimkime tokį Cambridge,
Mass. Visi — ne tik papras-
ti žmonės, bet ir aplinkiniai
R. K. kunigai — gerai žino
ir pažįsta kun. Krasnicką ir
jojo darbus. Tie darbai to-
ki, kad patį kunigą privati-
nuose pasikalbėjimuose su
parapijonais kun. Krasnicką
smerkia. Bet kiek Cambrid-
giaus parapijonai nepraei-
kardino ir nekabinio Bosto-
no ir kitų lietuvių kunigų už-
stoti jų reikalus prieš kun.
Krasnicką pas kardinolą, —
nieko negelbėjo ir niekur pa-
ramos negavo. Ir lietuvių R.
katalikų kunigų redaguojamų
laikraščių, kaip “Darbinin-
ko” ir kt., skiltis buvo už-
darytos del parapijonų pasis-
kundimo. O Cambridgečiai
juk negalvojo apie kokius
nors maistus — jie ir kardi-
nolą ir kt. nužemintai mada-
vo tik vieno dalyko: atsiimti
kun. Krasnicką, o jo vieton
duoti kitą protingą kunigą.
Ir štai, kuomet visi jų kelių
metų maldavimai buvo vis
atmetami ir kuomet šimtinis
kun. Krasnicko pasilegimas
per Lietuvą Dieną visus bai-
salių papiktino ir kuomet ir
dabar Cambridgečiai nerado
užtarimo, nei teisybės nei pas
kardinolą, nei pas Bostono
lietuvių R. katalikų kunigus
nei jų laikraščiuose, — pradė-
jo tvirti neprigulmingą para-
piją ir jau, kaip girdėjome,
turi persikviest kunigą.

Lawrence neprigulmingos
parapijos atsiradimas turi
panašias priežastis. O skan-
dalas, iškylęs — kun. Žilinsko
prakalbos, rodo bene ir pačią
tų priežasčių šaknį. Tik įsi-
kaičiuokite į J. Zukausko kore-
spondenciją. Ten aiškiai pa-
žymėta, kad triukšmas ir juo-
ksmas sąlėję papilo po to,
kaip kun. T. Žilinskas pasakė,
jog dvasiška, t. y. kunigų val-
džia yra skirta nuo Dievo ir
kad žmonės parapijonais ne-
turi teisės į jos vedamus rei-
kalus kisti. Ši mintis kun.
T. Žilinsko nuolat budavo
pravedama pamokluose Bo-
stone ir išreikšta jo paties pa-
rašytoj knygutėje apie demo-
kratiją ir parapijų sutvarky-
mą. Ta mintis yra ne vieno
kun. Žilinsko, bet skelbiama
visų R. katalikų kunigų. Su-
lig to principo valdomos, ir
visos mūsų R. katalikų para-
pijos su jų visais turtais ir
dėlto principo visos mūsų
žmonių pinigais pastatytos
bažnyčios priklauso airių vy-
skupams, o ne lietuviams pa-
rapijonams. Ir tik dėlto, kad
tas principas yra mūsų para-
pijų tvarkos pamate, žmonės
negali atsikratyti tokių patį
kunigų luomą žeminančių ky-
nių kaip Krasnickas ir jam
panašus, o negalėdami to, —
atsisako ir nuo savo pačių pa-
statytų puikių bažnyčių, sta-
ta naujas ir džiaugiasi rėve
už kunigus net tokius žmones
kaip Delianis, Mickevičius ir
jiems panašus.

Čia tai ir yra “neprigulmin-
gų” parapijų ir “neprigul-
mingų” kunigų gyvės šal-
tinis.

Apžvalga

LIETUVOS ATSTATYMAS IR KOOPERACIJOS.

Nesenai “Keleivis” paragino
amerikiečius pagalvoti apie tai,
kad atstautis Lietuvą (po ka-
rės) pagelba kooperaciją. Šitai
idejai pritarė ir “Laisvė”. “Ke-
leivis” dabar antru kartu pra-
bija tuo klausimu. Sako:

Taip, mes, socialistai, turė-
tume rimtai apie tai pagalvo-
ti. Juk mūsų tikslas ne tame,
kad amžinai kovoti su kapi-
talu. Mums rūpi, kad toji
kova kuogreičiausia pasibaig-
tų, kad pasibaigtų kapitalo
viešpatavimas. Lietuvoje ka-
pitalo šmėkla da nėra įsivieš-
palavus, todėl mūsų pareiga
turėtų būti daryti viską, kad
ji tenai ir negalėtų įsivyrau-
ti. Tuo tikslu reikėtų sulverti
kooperacijos pamatais mil-
žinišką bendrovę ir suorganizuoti
kai galima daugiau
amatninkų, kad būtų galima
užimti nors svarbiausias Lie-
tuvos išdirbystės bei pramo-
nės šakas.

Iš gamamų laikraščių mes
matom, kad kooperacijos
mintis kyla jau ir Lietuvos
žmonėse. Ir jiems rūpi, kad
atgimstančios Lietuvos neap-
žiotų privatinis kapitalas. Ši-
ta aplinkybė labai svarbi ko-
operacijai.

Mūsų nuomone, Ameriko-
je nesunku būtų suorganizuoti
bent 1,000 amatninkų,
kurie galėtų įdėti kooperaci-
jon po \$200. Lietuvos pini-
gais tas reikštų apie 400,000
rublių. Jeigu panaši bendrovė
įsikurtų ir Lietuvoje, gal bū-
tų galima ir ją pritraukti, ar-
ba prie jos prisidėti. Pradžiai
pinigų susidarytų.

Susirašę Amerikoje ko-
operacijai amatninkai turėtų
važiuoti Lietuvon dirbti savo
dirbtuvėse. Žinoma, pradžia
būtų nelengva. Reikėtų daug
žinovių, informacijų ir tt.
Bet mes neabejojame, kad ta-
me mums galėtų nemaža pa-
tarnauti Agronomijos ir Tei-
sių Draugija.

Suprantama, mes kalbam
apie tokią kooperaciją turė-
dami omenyje nepriklausomą
Lietuvą.

Tas, kas “Keleiviui” visai su-
prantama, mums kaip tik neai-
škūs. Kodel jisai mano, kad jo
sumanymas tikty tik “nepri-
klausomai Lietuvai”, kuri dagi,
nežinia, ar kada įvyks?

Paskui mums išrodo klaidin-
ga “Keleivio” nuomonė, kad a-
merikiečių suorganizuotomis
kooperacijomis galima neleist
įsivyraut “kapitalizmo šmėk-
lai” Lietuvoje. Tokių stebuk-
lų iki šiol dar niekur nebuvo.
Kooperacijos visose šalyse pa-
virsdavo dalelėmis kapitalistiš-
kų mašinerijoje, ir tik ant tiek,
ant kiek jos įstengdavo prisita-
kyti prie tos mašinerijos, jos
turdavo pasiekimo. Kur ne,
tenai jos žudavo.

Mes tuo, žinoma, nesakome,
kad kooperacijos yra blogas
daiktas. Sakome tik, kad jos
kol-kas negali atstot laisvę ukyje
tos organizacijos, kurią teikia
kapitalizmas. Panaikinus pri-
vatinę nuosavybę šalyje, būtų
kas kita.

“Keleivis” kalba apie “milži-
nišką kooperaciją” ir paduoda
400,000 rublių, kaip galimą pa-
matinio jos kapitalo sumą. Na,
jeigu jau tokia suma yra pakan-
kamai “milžiniška”, kad praša-
linus iš Lietuvos atstatymo dar-
bo kapitalizmą, tai mes nežino-
me, kokių sau įsivaizdina “Ke-
leivis” tą atstatymo darbą.

ISVEDE ĮS KANTRYBES.

“Kova” savo nelemta kan-
džiojimosi ir kabinėjimosi tak-
tika išvedė ir “Laisvę” iš kan-
trybės. Kuomet “Kova” kabinė-
josi prie “Naujienu” ir “Kele-
vio”, tai “Laisvė” arba tylėda-
vo, arba mėgindavo lyg ir tai-
kintojos rolę lošti. Bet dabar
ji ve kaip prabilo:

“Kovos” red. nenustygsta
ant victos. Zurza ir kandžio-
jasi. Ligisil dar “Laisvę”
neužkabinėdavo, bet dabar jau
ir ant mūsų laikraščio prade-
da dukti.

“Kovos” n-ry 51 skaitom
pranešimą, kad dabar, girdi,
jau ir “Laisvės” bendrovė
pradeda traukti į šėrininkų
eiles nesocialistus.

Iš kokio šaltinio pasėmė
“Kova” šią informaciją —
nežinom. Gal vėl iš kokio
privatinio laiško, ar iš priva-
tinio pasikalbėjimo. Juk ji
pusėtina specialistė tos rū-
šies manevruose.

Rodosi, jeigu jau “Kova”
norėjo ką sužinot apie šėri-
ninkus, tai ji galėjo kreiptis
į “Laisvės” board-direktorius,
arba į “B-vės” pirmininką.
Tuomet ji būtų patyrusi, kaip
dalykai stovi. Bet jai, mat,
kas kita rūpi...

Tai redakcijai mes ve ką
galime pasakyti: “Laisvės”
šėrininkai yra ne kiek nepras-
tesni socialistai, negu jųs
patys. Tik viena išimtis “Lai-
svės” redaktoriui žinoma: tai
dr. K. Steponavičius iš Cliff-
side, kuris nesenai prisituntė
plnigus už šėrą. Tas drg. dar
nėra partijos narys, bet pri-
sirašęs prie “Laisvės”, jisai
jau sutvėrė savo miestelį
LDLD. kuopa ir tuoj ten bus
sutvėrta LSS. kuopa. Apie
tai pasirūpins pats drg. Ste-
ponavičius ir kiti jo draugai.

Tai viskas, ką mes jums
galim pasakyti. Žinote ką,
vyručiai: užuot įsėkoję kri-
slelio savo artymo akyje, ar
neverčiau būtų pasidairyt a-
pie save, benepamatysit jųs
rasto.

Toliau “Laisvė” atsako į dar
vieną “Kovos” ataką ir baigia
tokiais žodžiais:

Bet mes sakom, kad tokios
rūšies kandžiojimai nieko
bendro su principialumu ne-
turi. O juk tai pati redakci-
ja ant pirmo puslapio rašo!

Draugams kvičiame mes
atvirai pasakysime: kandžio-
ties jums sekasi daug leng-
viau, negu parašyt išmintin-
gą, agitatyvišką straipsnį
kadir apie propagandos lygą
į “Kovą.”

O reikia atsimint, kad su
“Laisvės” redaktorium, kuris
priverstas buvo šitokiomis rep-
likomis pavaisinti “Kovos” ve-
dėjus, pastarieji (arba bent vie-
nas jų) turi progos susit ir as-
meniška pasikalbėt kone kas

Jaunuomenės Skyrius

I darbą.

Mieli broliai darbininkai.
Pradėkime protauti,
Kad nereiktų mums per amžių
Tiemis ponams tarnauti.

Mes nelaukim turčių meilės,
Nes jos nesulauksim,
Nors didžiausias mes jiems
turtus

Per amžių sukrasim.

Nors ir šimtus milijonus
Mes dėl jų uždirsim,
O mes patys del senatvės
Niekio neturėsime.

Juk mes matom kaip tie ponai
Iš mūsų tyčiojas, —
Musų prakaitą ir darbą
Patys sunaudoja.

Nors per dienas prie altoriaus,
Mes Dievo maldausim,
Vistiek duonos nė karnelio
Mes nuo jo negausim.

Delto, broliai darbininkai,
Gana mums miegoti —
Imkim ginklą mes ir rankas
Ir pradėkim kovoti.

Mums nereikalingas aštrus
kardas,

Nei karabinas —
Tiktai mokslas, apšvietimas,
Tai mus' išganymas.

Meskim šalin mes girtybę,
Prietarų daugybę,
Tada greit mes suprasim
To mokslo galybę.

F. Tverizonas.

Gana dejuoji.

Ziemai atėjus
Baltuoja laukai;
Vargdieniai dejuoja —
Sunkus laikas ..

Be gana dejuoti,
Iš to nieks nebus,
Jei džiūma snausim,
Visados taip bus.

Nors mes nedėjuokim,
Draugai laisvieji,
Nes jau prabėgo
Metai senieji.

Naujais metais
Didinkim spėkas, —
Vėkime patįs,
Budinkime kitus.

Stokim drąsiai
Visi išvien,
Mirus tamsybės
Griaukim kasdien.

Kad viešpatautų
Sviete ramybė,
Meilė, pakajus,
Tiesas, brolųybė.

Negres pasauliui
Tuomet pavojus, —
Bus mums vargdeniams
Ant žemės rojus...

Laimutė.

Onutė.

(Tąsa).

Niekados dar taip netroško ji
Išieiti savo dar neišiektotą
Moters meilę ant ko nors, bei pa-
saulauti kam nors... Niekam
nereikalinga! Koks naivumas
trijų dešimčių metų senmer-
gės!

Vasarą liudnumas persimai-
nė į visiška nepasitenkinimą gy-
venimu. Kam gyventi? Kam
reikalingas jos gyvenimas? Ko
jai laukti ateityje? Kas sykį
vis tankiau naktimis atėdavo
Onutę ir galvą mintis apie nusi-
žudymą. Miršis, tartum, stovė
davo tamsiam kambaryje kampu-
pe laike jos nemiegamų naktių;
sąnuodavos jai mirus motina
ir girdėdavos jos balsas:

— Elk, vargšė Onutė, pas ma-
ne — čionai taip ramu ir gera...
Čionai neslėgia nė vieno sunki
gyvenimo našta... Čionai niskas
nerūpės... Ir ramiai sau galėsi
pasilsėti po sunkios ir vargin-
gos kelionės.

— Taip, taip, mama... Aš
greit ateisiu pas tave... Aš taip
labai jau nusikankinau, taip pa-
vargau... Aš čionai jau niekam,
o niekam nebereikalinga...
Man jau čionai taip nusibodo,
nehemica, aš greitai laiku ren-
giuosiu ateiti pas tave, mama...

Gali būti, taip ir būtų atsi-
tikę, jeigu prieš visiška jau ap-
imtą liudnumą ir desperaciją
Onutės sielą nebūtų atsidengęs
naujas išėjimas; karė Galima
pastoti už mielaširdingą sесе-
rį, suvienyti savo gyvenimą su
žmonių kentėjimais, jaustis es-
sančia dar reikalinga ant svieto,
surasti išėgą iš baisiai nelai-
mingo gyvenimo... O, taip dar
daug spėkų, sveikatos, tinkamu-
mo kentėti svetimus kentėjimus,
taip stiprus dar noras pasiau-
kauti žmonėms, parodyti save
dar reikalinga ir naudinga es-
ant! O kur, kad ne ten, ant
karės?

Tartum kokis uždangalas li-
ko nutrauktas nuo Onutės akių,
ir ji vėl pamatė pasaulį šviesu
ir malonių. Ne, ji jau nenori
mirti, — ji nori gyventi, gyven-
ti, gyventi! Nors ir vien tik del
kitų. Tiktai del kitų!...

— Mama! mama! Brangioji
mamutė! Atleisk man... Tik-
tai dabar aš pamačiau ir supra-
tau, kokią dovaną tu man su-
teikiai! — mąstė Onutė, skubiai
žingsniuodama į banką, idant
perduoti savo išlaimėtąjį biletą.

— Aš jau išlaimėjau 200 tū-
stančių! Juk, jeigu nebūtų bu-
vę tos popierios, aš nebūčiau ga-
lėjusi pasiilnuosuti iš tos pra-
keiktos bankos ir pastoti moky-
tis už mielaširdingą sесerį!

Viskas atsitiko taip greit, ste-
bėtinai greit. Tartum, į kitą
pasaulį staiga persikėlė Onutė.
Ir visą gyvenimą, rodėsi, persi-
skyrė ant pusės: "tada" ir "da-
bar." Keista, kada pažūri ant
"pirmą." Tartum, du skirting-
gi žmogus. Argi Onutė dabar
panaši į sесerį Oną? Ne, Tai
toki biedna, nelaiminga, nie-
kam nereikalinga. O šita...

— Mielaširdingoji sесuo! Pri-
eik tu prie manęs, del Dievo
meilės...
— Einu, einu, brangusis!

— Kur sесuo Ona?
— Sесuo Ona! Sесuo Ona!
Visiems reikalinga sесuo Ona.
Palatkoje trys sесeris, bet rodosi,
kad visiems — reikalinga tiktai
viena, Ona. Ir sergantiesiems, ir
sveikiems, ir gydytojams ir ki-
toms sесerims. Tokia didelė,
neišsėdama spēka moters mei-
lės, gimdančią visų traukimą
prie tos malonios moters baltuo-
se aprėdaluose. Pas ją tokis
malonus, linksmas veidas, tokis
ramus ir mandagus apsiėjimas
ir tokis nepaprastas jos akių
blizgėjimas daro neapsakomą
intėkimą į kiekvieną žmogų.

Stebuklinga meilė: kada sесuo
Ona atsisėda prie lovos kokio
nors sergančio, vaistojančio nuo
skausmų kareivio ir, užsilenku-
si ant jo pradeda išpalengvo pa-
sakoti jam pačius paprasčiausius
dalykus, tad jam rodosi,
kad skausmai sumažėjo, kad
jam lengviau, kad kentėjimai
pranyko... Sergantis palma se-
sers ranką, užveria akis ir ra-
miai atsidusęs truputį lyg už-
miega... Kada sесuo Ona tvars-
to žuizdas, tad ne taip labai
skauda ir greitai užgija... Ka-
da sесuo Ona paduoda valgį, jis
rodosi gardesnis. Lengviau nu-
mirti, kada sykį ji, mielaširdi-
ngoji sесuo Ona... Kaip mo-
fina! Baisi naktis. Ilgai kovo-
ja stiprus, jaunas žmogus su
mirtimi. Dar tiktai vakar pra-
sidėjo kentėjimai, o štai jau ir
naktis praėjo, ir kita diena atė-
jo, ir vėl naktis, o vis dar kan-
kinasi ir su mirtimi kovoja tas
jaunas žmogus:

— Sесerį Oną šaukia!
Palengva įeina baltas ango-

las ir atsistoja prie patalo mir-
tančiojo. Tas pajautė kieno-
tai prisitartinimą, praplėtė su-
vargusias akis ir nors ant va-
landėlės nusiramina: jis pažino!
Kalbėti negali. Tik tai laiko
tvirtai suspaudęs baltąjo ango-
lo ranką. Kaip motina! Dėjo
galvą prie sесers Onos krutinės.
Gali būti kad mirstančiam ro-
dėsi, kad tai motina atėjo atsi-
sveikinti su juo paskutnioj mi-
nutoj jo gyvenimo... Nepalei-
džia rankos, ir vis dar labiau ją
spaudžia... Vis rečiau kvepuo-
ja, vis rečiau kilnojasi persągtą
krutinę, o ranka dar šilta ir ne-
palaidėja... Sесuo Ona sėdi ir a-
šaros rieda per jos skruostus.
Gal but, lengviau žmogui, kada
ant jo ir nefikėtai ir baisiai ap-
sunkinto gyvenimo yra kam nors
išlieči graudžių asarų...

Begalinį kentėjimų ir baimės
pilnas gyvenimas. Kaip kada
norisi pasakyti visam pasauliui.
— Argi ne vienas Dievas del
visų?!

Bet karščiau dega tuose ken-
tėjimuose meilė link žmogaus,
ir sieloje lipsa užsideda troški-
mu mielaširdingų darbų.
— Sесuo Ona apleidžia mus!
— Gali būti, jūs apsirinkate,
sесutė?

— Ne. Aš noriu ten... Čionai
mūsų daug, o tenai aš busiu rei-
kalingsnė.
— Sесuo Ona išvažiuoja į pir-
mutines ciles
— Jūs užgamėdinta?
— Taip, labai!

— Delko? Ar gi ne visviena,
kur dirbti?
— Nežinau. Man rodos, kad
ten aš busiu reikalingesnė...
Išvažiuo sесuo Ona, ir tar-
tum ramybės angelas pranyko iš
palatkos, kurioj ji dirbo.

— O ką, nematyti mielašir-
dingosios sесutės Onos? — kla-
usia sunkiai sužeistas kareivis
Korobovas.
— O kam tau ji?

— Kam jam sесuo Ona? Jis ir
pats nežino.
— O taip... Pasidėty prie ma-
nės!.. Blogiau kas tai man...
— Nėra jos. Apleido ji mus,
— Kas tai ji? Pasižūrėtum į ja...
— verčia Korobovas
Korobovui duoda vaistų, iš-
gėres pasako:

— Kad tu dnuotum-gi man to,
kuo girdė sесuo Ona! Tai pa-
gelbėdavo man, o tas...
— Juokauji...
Nėra sесers Onos, bet kiekvie-
nų dieną atėnį į ligoninę laiskai
jos vardu, — tokiu būdu negali
užmiršti mielaširdingosios se-
sers tės paliegliai, kurie jau iš-
jo iš ligoninės ir ant kurių tapo
išlieta dalelė nekaltos, moters
meilės...

Kur dabar ji, sесuo Ona, tas
ballas angelas, atlekęs ant lau-
ko aplieto žmonių kraują?
Iš rusų kalbos vertė,
D. J. Aleksis.

Keturi metai atgal ir dabar.

Giedras pavasario rytas.

Ant pilkai mėlyno dangaus
matėsi raudoni aušros spindu-
liai. Visur dar ramu. Tiktai
miškas jau senai pabudęs. Lak-
štingala, lyg papakiusi šokinė-
dama po medžio šakas čiuha sa-
vo gražiąją giemėlę. Retkar-
čiais, lyg ką pamėgdžiodama,
surinka volungę. Tai vėl su-
burkuoja balandis. Tetirvinas
vieną sparną išplėjęs sukina-
si ant beržo šakos ir palengva
ka tai murmėdamas tyčiojasi iš
tanknyje gulinio medžio. Ir
viturys jau pabudo sparnais
plasniodamas iškilo augščiau, au-
gščiau ir užgėdojo rytmetinį
himną. Sparnais suplasnojo va-
nagas ir klykdamas leidosi į
svendryną tikėdamas rasti ten
kokią nelaimingą auką pusry-
čiams. Išgirdusios vanagą klyk-
smą pabudo ramiai miegoju-
sios antės ir pasileido skristi.

Upelis palengva tekėjo ir savo
snabzdėjimu pranešė miškai ry-
tes naujienas.
Medžiai vėjalio judinam

glaudėsi vienas prie kito ir mei-
liai bučiuodamiesi snabzdėjo ką
tai paslaptinga.

Gėlės pripildė orą neapsako-
mai malonių kvepėjimu.
Saulė pasirodė iš už horizon-
to, ir savo auksiniais spinduliais
pabudino neapsakomai daug
gyvųjų. Su jais sykį pabudo
ir kaimas.

Piemenukas nors dar pusiau
mieguistas, pučia savo medinę
birbynaitę, kurios balsas susilie-
ja su gyvųjų bliovimų, ir sykį
sudaro keistą melodiją.

Artojas žagre vartydamas
minkštą žemę, linksmai dainuo-
ja. Apie jį skruoda pulkai alkan-
ių varnų ir įiesko žemėje mai-
sto. Jų rekimas pripildo orą ne-
paprastu užėsiu.

Viskas pabudo. — Žodžių sa-
kant, gyvenimas įėjo į paprastas
vėžes.

Mes keliamume. Štai jau ir
stotis. Pasigirdo dundėjimas
tekinių ir lyg milžinas ugninius
narsus išplėjęs atbėgo trauki-
nys. Sustojęs išsiplovė keletą
žmogystų ir vėl prarijęs keletą
pasileido toliau, palikdamas di-
dlius dumų stulpus. Už kelių
valandų jau mes buvome už ru-
bežiaus ir laukėme traukinio.
Už valandėlės mes buvome trau-
kinyje ir tarėme: Sudiev, tėvy-
nė, ant visados! Sušvilpė, su-
šniokštė traukinys į staiga pra-
nyko tėvynė iš mūsų akių sykį
su jos gražiausiais laukais ir
miškais, tiktai matėme svetimos
šalies kalnus, aprukusius mies-
tus, smiltynus ir didžiulius me-
delius.

Už savaitės laiko jau mes ke-
liavome jūromis. Vanduo vi-
sur: nematyti nė galo nė krašto,
tik lyg pašėlusios baltakiautės
vilnys be palovos daužė, meč
mūsų laivelį, lyg norėdamos jį
sunaukinti užtai, kad jis be pa-
sidėjimo įjauktų, dardė jį
nepaisydamos nė jų protesto nė
galingumo.

Už kelių laiko mes jau buvo-
me Amerikoje, bet čia nėra to
gamtos gražumo, kokį paliko-
me Lietuvoje.

Tai gi prabėgo tiktai keturi
metai, kaip apleidžia tėvynę.
Bet kaip viskas atsimainė? Da-
bar ten vietoj daigų ir links-
mumo nepalaujantis griusmas
kanuolių ir dėjavimas sužeistų
jų bei badu mirstančiųjų, vie-
toj gražių laukų ir pievų, dils
apakų ir tukstančių kapų.
Nejučiomis veržiasi žodžiai:
Tėvyne, sunaikino tave tyronai!

P. Vipartas.

Meilė.

Meilė yra žiburėlis mūsų gy-
venime. Kada nėra drauge su
mumis mylimos ypaties, mes ne-
galime pilnai pasilinksminėti: y-
ra kokis tai jausmas, kuris spi-
rte spiria mus pasidalinti savo
vargais ir džiaugsmais su arti-
mais širdžiai žmonėmis.

Meilė neapleidžia mus per vi-
są gyvenimą: vaikai būdami,
mes mylime savo tėvus; suaugę
— mylime savo draugus ir drau-
ges; apsidėję — mylime vyras
moterį, moteris vyrą; pasenę
— mylime vaikus; per visą savo
gyvenimą mylime savo brolius,
sесers, gimines ir draugus.

Nėra abejonės, kad meilė yra
instinktyvė. Mes negalime jos
kontroliuoti. Yra atsitikimų
kad ji apsirėiskia iš pirmo pasi-
matymo. Ji, lyg muzikos akor-
dai, užgauna mūsų širdies sty-
gas. Tačiau, tankiausia meilės
pajautimas apsirėiskia išpaleng-
va. Tuosyk meilė, taip sakant
auga; su kiekvienu diena ji da-
rosi stipresnė ir pastovesnė.
Tokiame atvejų ji nepripažįsta
jokių kliūčių ir besimylintis vi-
sur ir visokiame aplinkybėse gali
būti laimingais.

Meilė ir protas dalina žmo-
gas gyvenimą į dvi dalis. Mes
turime atiduoti kaip vienam,
taip ir kitam, duoklę. Jeigu, iš
vienos pusės, vadovaujantis tik
protu, o meilė neguojant, ne-
galima būti laimingu, tai, iš ki-
tos pusės, vieną meilę ir g ne-

Iowa State Savings Bank

Kapitalas \$100,000

Neišdalintas Pelnas .. \$20,000

Po Valstijos Priežiūra

Narė Sioux City Clearing

House (Bankinio Susisėimo

Įstaiga)

S. E. Cor. Fourth and Jackson

ST. LOUIS, MO.

gali padaryti gyvenimą doru ir
laimingu.

Meilė suteikia poetams pra-
kilnas mintis. Ji padeda už-
miršti visas gyvenimo sunkeny-
bes. Štai ką sako garsusis J.
Milton: "Su tavimi kalbėdamas,
aš užmirštu laiką. Metų laikai
ir įvairios jų atmainos man vi-
nodai malonios. Kada aš su
tavim, — saldus man ryto kve-
pavimas."

Kiekvienas mūsų gali turėti
viltį, jog gyvenime yra toki ypa-
ta, kuri myli mus. Musų sko-
nys yra labai skirtingas: kas vi-
nam patinka, tas kitam nepa-
tinka. Priegtam meilė turi tą
ypatybę, kad ji tankiai atitran-
da ten, kur pradžiojo nebūvo su-
siartinimo. Ir menkiausias žmo-
gus gali tikėtis būti mylimu, jei-
gu jis tik yra vertas to.

Tikroji meilė, laikui bėgant,
nesilpnėja, bet stiprėja. Pase-
nus vaikų meilė yra didžiausiu
džiaugsmu. Tuosyk mes atsi-
mename prabėgusias dienas, at-
simėnėme savo jaunystę, kaip
musų tėveliai mylėjo ir glamo-
nėjo mus. Mylėdami savo vai-
kus, mes dirbame del jų, rupi-
namės jųjų ateitimi.

Todel meilė yra amžina ir nie-
kad nemirštanti.

Jos. Beliackas.

Patėmijimas.

Malonu man matyti, kuomet
žmonės netiki į tai, ką bile vie-
nas pasako. Geriausia yra kie-
kvieną pakelti klausimą gerai
apsvarstyti, apkalbėti ir jeigu
pasirodo geru, — tai tada priim-
ti.

Kalba kalbėtojas. Vieni iš
patikimo ploja delnais, o kiti
klausytojai, neapkęsdami jo
kalbos. Reikšlia, ne visų vieno-
dos nuomonės. Ištikrųjų, keis-
tai atrodytų, jeigu visi vienai
manytų. Pavyzdin: jeigu visi
lyg šiai dienai būtų dvasiškai
tikėję, tai gal dar puslankinius
tebebutume. Bet pasidėkavo-
jant tiems, kurie netikėjo bile
kam, bet mąstė, laisvai protavo,
mes šandie gėrimės ir naudo-
jamės taip augsta civilizacija.

Savu laiku aš buvau pabri-
žęs, kad mes neturim kritikos
bijotis. Tad, rodos, nieko apie
tai ir neturėčiau besakyti, o tik
pasidėžiugti, kuomet jaunimas
pradeda savystoviai protauti ir
nuosekliai rėia įvairius klauši-
mus.

Vienok, tulas M. T-kis, neva
kritikuodamas mano straipsnelį
"Kodel Daug Nevedusių" taip
nevykusiai nekurius pakeltus
klausimus gildena, kad no-
rums-nemorus prisičina dar a-
pie tai pakalbėti ir pakartoti, ką
jau esu sakęs.

Netvirtinau ir nebandyau tai
daryti, kad aš esu neklaidingas.
Bet jeigu mes nesutinkam su
priešinamais nuomonėmis, tai
visgi nėra rekalo užvesti ypatiš-
kus ginčus. Galima išreikšti
savo nuomonės kokiame nors
klausime be jokių ypatiskumų.

Dabar cisime prie tų klauši-
mė, kurie M. T-kui neaiškūs.
Visai nejaunū žiedės mergi-
nas. Jeigu ir įeidžia, tai ne-
visas. Mano pasakymas neap-
ėjo visus merginias. Kiekvienas
mūsų žino, kad ne visos apsi-
vedusios estė nerūpestingomis.
Todel rašydamas aš ir nema-
čiau reikalo apie tai minti. Ro-
dos aišku, kaip ant delno, kad
mano pasakymas lietė tik tas,
kurios lokionis estė. O jeigu
pasakiau teisybę, tai nesijaunū
žiedės arba kokią dēmę užme-
gas ant visų merginių. Tai kur-
gi čia nelogiškumas?

KLEIN

HALSTED & 14TH STS.

Dolerio vertė už vyriškus Overkotus ir Siutus

Mažiau

Sumažinimui mūsų san-
dėlio vyriškų drapanų
pirm priėmimo sandėlio,
mes padarėme abėną nu-
mažinimą ketvirtos dalies
kaunų ant kiekvieno siuto
ir overkoto. Šis pasiuly-
mas apima mūsų visą san-
dėlį puikių rankomis siu-
tų drabužių — viską a-
part mėlynų ir juodų siu-
tų.

\$7.50 Siutai ir overk. \$5.62
10.00 Siutai ir overk. 7.50
12.50 Siutai ir overk. 9.37
15.00 Siutai ir overk. 11.25
18.00 Siutai ir overk. 13.50
20.00 Siutai ir overk. 15.00
22.50 Siutai ir overk. 16.67
25.00 Siutai ir overk. 18.75

Nežinau, kas p. M. T-kį ver-
čia manyti, kad aš esu prieči-
ngas moterų reikalavimams ly-
gių tiesų, kuomet mano nei žo-
dėlio apie tai nebūvo pasakyta.
Aš tik perbėgau dalykus iš eko-
nomiško atvilgio ir nurodžiau,
ko moteris iš savo vyrų reika-
lauja, ir kokios priežastys sulai-
ko vaikus nuo apsiavedmo.
Beto, išreikšiau savo nuomę,
ką mes turime šiuo tarpu dary-
ti, kad pagerinus ekonomiškas
sąlygas. Apie politiškas tiesas
mano nebūvo visai užsiminta.

Ištikrųjų, ar nebūtų veltas
darbas reikalauti iš tamstos to,
ko tamsta pats neturi? Pana-
šiai yra ir su beturčių moterų
reikalavimais, kurios reikalau-
ja taip-pat iš beturčių ir betei-
sių savo vyrų visokių patogumų.
Todel aš ir kviečiau mēr-
ginas ir moteris į talką kovoti
prieš netikusį surėdymą, o ne
prieš savo beteisius vyrus. Ar-
ba dar kitaip pasakius: kovoti
tik prieš tuos, kurie kaip nuo jų,
taip ir nuo mūsų turi tas tiesas
paveržę.

Taipgi nesakiau ir nesakysiu,
kad visos merginos veda tik to-
del, kad turėjęs vergus, o ne
vyrus. Tokis pasakymas būtų
neteisingas. Bet neklysiu saky-
damas, kad yra labai daug mer-
ginų, kurios veda ne del meilės,
bet kad nereiktų dirbti arba
senmergėmis likti. Esu pats
girdėjęs merginas sakant, kad,
girdi, mylėtis geriau nevedus,
negu apsiavedus.

Oponentas klausia manęs, ko-
kiu būdu moteris gali kovoti už
geresni būvį, neturėdamos ly-
gių tiesų?

Cia, rodos, visai skirtingas
klausimas. Apie tai turėtume
atskirai pakalbėti. O antra, a-
pie politiškas tiesas, kaip jau
minėjau, mano nebūvo visai i-
sirta. Jeigu ir buvo minėta
žodis "tiesos", tai tas nereikšė
politiškos tiesos. Todel nematy-
čiau reikalo į tai atsakyti. Vie-
nas žmogus klausia, tai
kaip aš įstengsiu taip ir bandy-
siu atsakyti.

Į tai atsakyti galėčiau visai-
bet nedarydamas ilgų išvadžių.

jimų atsakysiu tik abėnai.

Kokias budais jos kovoja, kad
išgavus lygias tiesas su vyrais,
tais pačiais gali kovoti ir už pa-
gerinimą sąlygų; o antra, aš ne-
manau tikro išganymo politi-
koj arba balsavime. Nors jau
šandie dar moterų turi lygias
tiesas ir galop, kad visoms bu-
tų suteiktos tiesos, tai ar mano-
te, kad pasigerins jų arba mūsų
sąlygos, kuomet jos balsuos už
mūsų priešius? Anaipol ne.
Mes žinome, kad moteris esti
daugiausia dvasiškijos šalinin-
kės, todėl jos su pastaraisiais
išvien ir eina ir jųjų puse palai-
ko. O tie gaivalai, kaip mes ži-
nome, mums gerovės neteikia,
bet nori mus užimti ir skur-
de palaikyti.

Todel tikrų išganyką aš matau
kur kitur, o ne vien tik politi-
koj. Aš išganyką matau tik
apsivietoj. Tik apsišviečė ir su-
sipratę darbininkai ir darbinin-
kės gali surasti kovojoimo bu-
dus ir pagerinti savo gyvenimą.
Tatai tiek šiuo sykį apie tą
klausimą tesakysiu — ateityj
daugiau pakalbėsime.

Dabar norėčiau dar p. SČ
Marsui žodėį tarti. Vietoj nu-
rodymo mano klaidos, St. Mar-
sas vis tvirtina, būk aš neban-
dęs argumentuoti. Išėina, kad
mes nei vienas nei kitas neban-
dėme tai daryti. Turint tai o-
meny, man prisimena vienas
vaikinas, kuris nemokėdamas
anglų kalbos ginčios su vienu
anglu. Jis sakė: "No, sir," o
anglas: "Yes, sir"; ir tokiu būdu
ginčijosi labai ilgai, kitų žodžių
visai nevartodami. Panašiai ir
su mumis. Bet tuščia to. Mes-
kim tuos ypatiskumus šalin ir
bandykime ką nors rimtai svar-
styti.

Ištikrųjų, argi jau mes kitko
ir nemokam parašyti, kaip tik
vienas kitą kritikuoti.
Labai apgailestina, kuomet
tokie papročiai tarp mūsų ran-
dasi. Todel nenustabu, kad
pas mus tiek daug partijų ir
partijų ir nieko bendromis
spėkom

tai į jos darželį malonu pažinti. Jame randasi visokios rūšies kvietėlių, kurie puošia darželį ir liudija mergaitės išmintingumą. Užtai panašiai ir mes turėtume elgtis. Musų parėda yra sėdi ir auginti darželį, tai yra "Jaun. Sk.", tik geros rūšies kvietėlius, o piktžolėmis nepirvalo būti jame vietos.

Aš raginau ir vėl raginsiu visus jaunuolius (les) prie darbo, t. y. rašyti, gildinti be skirtumo visokius klausimus, bet tik rimtus ir be jokių ypatybių. Bandykime, o pasekmės bus geros.

Kas ką mėgsta.

Šitas klausimas atrodo juokingu nes kiekvienas mėgsta tai, kas yra vertas pamėgimo.

Bet prisijūreję arčiau, mes pamatome, kad ne visi mėgsta vieną ir tą patį dalyką.

Visi mėgsta žmogaus gražumą ir mandagumą, bet žiūrėkite, ir prie to dar yra skirtingumas skonyj — ne visiems patinka viena ir ta pati ypata nors ji būtų ir gražiausia. Vieni vaikiniai mėgsta mergaites juodomis akimis, kiti-gi mėlynomis. Vieni mėgsta riebias ir storas, kiti-gi augstas ir plonas. Tas pats buna ir su mergaitėmis. Vienos merginos mėgsta mandagus vaikus, kitos — rimtus, dar kitos — mokytus, bet visos mėgsta gražius. Mandagumą, turbūt, mėgsta visi.

Vienok randasi ir tokių vaikų ir merginų, kurie mėgsta pliuskus ir nerimtus jaunuolius (les). Bet, žinoma, toks su tokiu sutinka.

Paimkime, kad ir pasilinksminimus, šokių, teatrų, dainų ir muziką — vienai mėgsta, kiti-gi mėgsta amžina tylą ir ramumą.

Nekurie jaunuolių, nežiurint lyties nei privalų, mėgsta dorus draugus. Kiti-gi lyg atbulai — jieško visur ištvirkimo vieti ir patį tvirkina kitus, o dorą mindžioja po kojų.

Daugelis ieško meilės pas mergaites dėlto, kad buti su jomis laimingais ir padaryti jas laimingomis, — bet nekurie panaudoja meilę apgavystės tikslams ir nemoralikiems išrokaivims, kad padarius mergaites nelaimingomis.

Dar kiti mėgsta girtuokliauti ir lošti kortomis, kiti-gi tą visą pasmerkia.

Vieni platina apsvietą ir susipratimą jaunuomenės tarpe, kiti gi tam priešingi.

Dabar kyla klausimas, ką ištikrųjų jaunuomenė turi mėgti? Aš nematau reikalo aiškinti apie vieno dalyko gerumą, o kito blogumą, nes čia viskas aišku, kaip ant delno. Mums tik reikia daugiau prakalimumo ir doros, o blogi papročiai patį per save išnyks.

St. Marsas.

Iš Jaunimo Gyvenimo

RACINE, WIS.

Mūsų mieste pastaruoju laiku privaziavo tiek daug pufkaus jaunimo, kad malonu ir pažvelgti. Ir ištikrųjų koks svietis pamislytų, kad Racinio jaunimas kalnus galėtų nuversti, bet... Pažvelgkime ar daug kas nuveiktų, tiesą pasakius, nieko. Surengti kokį vakarą yra nepaprastai sunku, nes negalima surasti aktorių. Su valgiais dar šiaip ir taip, — jie vargais negalės atleisti savo užduotį. Bet didžiausias vargas su dailiaja lytimi, t. y. šergerinomis... Nors ir jų turime nemažą būrelį, bet jos del mūsų netinkamos; jos yra įbaugintos nežinia kieno ir ne su pyragu nepriprašys jų lošti. Nes, girdi tai vis bedieviška. Bet kuomet bažnytiniam me rusyje yra rengiamos kokios gužinės, jos ten nebijo eiti... mat vis šioki toki šventa vieta.

Taupyk Klein Bros. stampas. Jos taip yra geros kaip ir pinigai.

KLEIN BROS
BLOCK OF STORES
HALSTED & 20th ST

Mokėk Gazo ir Elektros bilas čia be extra mokesčio.

\$9.40 Vyriški Overkotai po 50c ant dol.

Didelis Supirkimas!

Skaityk Apie Tai!

Čia yra proga, kurios Jūs laukėte. Mes pasiuntėme savo apredalų pirkėjus į New Yorką specialiu tripu apsirūpint overkotais šiam išpardavimui. Jis buvo laimingas ir nupirko šimtus šių overkotų, pasiūtų už pusę kainos.

Visas Supirkimas dabar parsiduoda dviejose didelėse dalyse po

\$7.40 ir \$11.90

\$21 ir \$15 Vyriški Overkotai Po \$7.40

Vyriški \$20 ir \$22.50 Overkotai Po \$11.90

Šioje didžiojoje yra parankūs kotai del vyrų ir vaikinių puikiaiškių skyrių, spalvų ir audeklių. Su diržais, pritaikyti Balmaecanist ir Chesterfield stailės \$12 — \$15 vertės po

\$7.45

Telpantieji šiame skyriuje overkotai yra pritaikytos formos, plačiais užpakaliais, Pinch back kotai, Ulsterettes, Chesterfields visų naujų pagedidaujamų audimų. Overkotai parduodami po \$20 ir \$22.50 visur, po

\$11.90

Kaslink jaunimo santykių. Musų jaunimo tarpe politika verda, burbuliuoja ir nežinia kaip toji košė išvirs. Košė pradėjo virti Lietuvių Dienoje, bet kuomet išvirs, — mes pranešime.

I. K. Matchulis.

ROCKFORD, ILL.

Siame mieste, galima sakyti, jaunimas užima svarbiausią vietą lietuvių gyvenime. Visokiose draugijose, rateliuose ir klubuose jaunimas lošia vadovaujančią rolę. Jie dirba nenuoatsiai, kai skrusdės.

Tulas P. K. buvo sumanęs rengti lavinimos vakarėlius. Bepartijumas buvo statomas pirmo vieton. Vienok sumanymas ir liko sumanymu. Kadangi pirm to buvo įsikurs lavinimos ratelis, tai tvėrimas koka tai naujo ratelio jaunimui pasirodė tik skaldymu spēkų.

Ištikrųjų, mums reikia dėti visas pastangas, kad būtų galima kuodaugiasia jaunimo su-traukti daiktan. Kruvoj dirbami, mes visada daugiau nuveiksime, negu dalindamės į mažas grupes.

Antanas iš Naudžių.

PRANESIMAS.

Lietuvių Socialistų Jaunuomenės Lygos 1-mos kuopos lavinimos susirinkimas atsisub ned., sauso 7 d. Mark White Square svetainėje. Pradžia 10 val. ryto. Bus mokinama lietuvių kalbos gramatika.

St. Narkis, rašt.

Telephone Drove 9693
Dr. A. A. ROTH
Rusas Gydytojas ir Chirurgas
Specialistas Moterikių, Vyrikių, Vaikių ir visų chronikių ligų.
Valandos: 10—11 ryto, 4—5 po pietų, 7—8 vakare. Nedėlionis 10—1 po pietų.
3354 S. Halsted St. arti 34 St. Chicago

PABRAIZOS

Ne patrijotiška.

Zilas Senelis — nuosirdus katalikas, betgi protautųs žmogus — andais rašydamas "Naujiene" davė kartų pamokslą musų kunigėliams. Nepasibijojo jis pasakyti jiems teisybės ir akis. Jis dagi tiek drąsos turėjo, kad priminė jiems ir kunigą Schmidtą, kurs, norėdamas užslėpti nuo svieto akių savo "svetimaterystės grieką," savo myliamąją į šmatus sukapojo.

Už šitokią Zilo Senelio drąsą dabar bara jį vienas Apyseis Kunigas, Bara šitaip:

"Zilas Seneli, Prastas iš Tamstos lietuvis, dar prastesnis katalikas. Tamsta savo rašinyje... laisia nuodėmę, kurią papildė koks ten vokiety (katalikų kunigas Smitas) atidavei... mums kunigams — lietuviams. Tai nepatrijotiška!"

Dabar Zilas Senelis turės atminti, kad vokiečių katalikų tikėjimas yra kitoks ne kaip lietuvių katalikų tikėjimas, ir kad vokiečių katalikų kunigai tai ne lietuvių katalikų kunigai. Ir lyginti vokiečių katalikų tikėjimą ir kunigus su lietuvių katalikų tikėjimu ir kunigais yra visai ne katalikiška ir nepatrijotiška.

Ne patrijotiška!

"Oj nebesiseko!"

"Nebesiseko, oj nebesiseko Chicago's trukšmadariams trukšmus kelti... Dabar nuolankieji bernai Chicago's trukšmadariai šaukio So. Chicago parapijony mityngus, dejuoja kuoneverkdami, kad kunigai nenori jų klausyti ir nesutinka pavesi jiems visą parapiją valdyti... — rašo kunigų Drauge — turbūt patsai So. Chicago's astronomas, Maliauskų metodologo padeklamas.

Kame dalykas?

Na, mat, dalykas visai paprastas. Parapijoni niko nenusiuvokia apie astronomiją ir rengiasi, šliupo atspiraant, savo astronomui už pakarpas imti. Tas dabar ir rėkia: — Nebesiseko, oj nebesiseko!...

O pačiam kinkų drebėjimas ir visų galų suirimas.

Pabraiža.

Turgaus Žinios

Valgomieji produktai.

CHICAGO, Jan. 4, 1917
Žemiau paduodamos produktams kainos dera tik uždamu (wholesale) perkant; iš sankrovų perkant šeimyninkės moka brangiau:

Sviestas:—
Extra Creamery 39
Extra first 37-38
Firsts 34½-36½
Seconds 33-34
Ladies 31-31½
Oleomargarinas:—
Stalui 22-24
Kėptiesi 16-18
Kiaušiniai:—
Extras 44-45
Firsts 39-40
Paprastieji firsts 35-36
Maisyti 31½-39½
Purvinieji 27-29
Checks 26-28

Suris:—
Twins, svarui 22½-23½
Daisies 23½
Young Americas 23½
Longhorns 24
Sveicariškas 30-36
Limburger 23-23½
Briek 19-19½

Paukščiai, gyvi:—
Kalakutai (svarui) 14-22
Vištos 15-18½
Jaunos vištos 17-20
Zajis 14-16
Paukščiai, išdarinėti:—
Kalakutai (svarui) 28-30
Vištos 17-19
Jaunos vištos 18-19
Antys 15-20
Zajis 14-18

Veršiena:—
50-60 svarų, svarui po 14-14½
60-80 svarų 14½-15½
90-100 svarų 16-16½
100-120 svarų 17
Plates 14-16

Jautiena: No. 1. No. 2. No. 3.
Ribs (svarui) 19 16 10½
Loins 29 18 12
Rounds 13 12 10
Chucks 12 11 8½
Plates 11 10 7½

Kiauliena, už 100 sv.:
20-40 svarų 812.50-14.50
40-60 svarų 12.50-13.50
60-100 svarų 11.00-12.00

Bulvės bušelis 1.60-2.05
Jaunosios bulvės, gurb 2.25-3.50
Saldiosios, statinė 3.00-4.50

Daržovės:—
Burokai, didelė bakla 3.50-5.50
Kalaforai, 10-24 galvų 1.25-2.25
Agurkai, dėžės, 2 tuz. 75-2.75
Salierai, už grįstę 20-22½
Morkos, didelė bakla 2.00-3.00
Kopūstai, statinė 3.25-3.50
Zalieji žirniai, gurbas 2.00-3.50
Lima pupos, did. gurb. 2-2.00
Salotos, galv. 2-4 tuz. 1.00-2.25
Gibuliai, 60-70 svar. 2.50-3.00
Stringbeans, gurbas 2.00-3.50
Tomėtės, dėžė, 10 svar. 1.00-1.75
Griechiai, statinė 1.00-1.10
Vaisiai, žali:—
Obuliai, statinė \$1.75-6.00
Grapefruit, d. 46-96 št 2.25-3.00
Apelsinai, dėžės 1.75-3.25
Citrinai, dėžė 2.75-3.25
Ananasai, gurbas 3.50-3.75

Cukrus, už 100 sv.:—
Piaulystas, H. and E. 8.73
Standard cane, smulkus, 7.43
Burokų, smulkus 6.93

MILTAI

Žiemkenčių kviečių:—
Patents 8.10-8.50
Straights 7.80-8.05
Cleas 7.50-7.60

Vasarų kviečių:—
Standard 9.60
Patents 8.50-9.30
Straights 7.80-8.05
Cleas 7.50-7.75
Ruginiai 7.00-7.60

Gyvulių turgus.

CHICAGO, Jan. 4. Gyvulių atgubenta šiaip: galvijų ca. 9,000; avių

Amerikoniška Valstijinė Banka
1825-1827 Blue Island Ave., Kampas Loomis ir 18-tos Gatvės.
KAPITALAS, PERVERSIS IR PELNAS
\$600,000.00
Valstybinis Bankas su dideliu kapitalu arti įsug namų Regulariškai peržiūrimas Valstijos ir Clearing House Association. Žinoma gvarancija, kad jūsų pinigai yra saugiai padėti ir kad jie bus išmokėti, kuomet jūs pareikalausite.
Atidara Panedžio, Ketvergo ir Subatos vakarais iki 8:30 v. vak.
Kalbama lietuviškai ir lenkiškai.
Suvenytų Valstijų krasa čia laiko savo pinigų
JAS F. STEPINA, Prezidentas.
ADOLPH J. KRASA, Kasierius.

— 11,000; kiaulių — 36,000. Paduodamos kainos:	Kiaulės:— Sunkiosios (240-400 svarų) 10.10-10.45 Vidutinės (200-250 sv.) \$10-10.20 Lengvesnės 9.60-10.25 Paršai, geri 8.00-9.25
Galvijai:— Jauciai, parinktiniai \$10.00-11.80 Kiek menkesni 8.00-10.00 Mityliai 9.50-11.50 Stockers and Feeders 6.50-7.40 Vėrsiai, parinktiniai 7.00-8.75 Karvės, vidutiniškos 5.50-7.25 Buliai 6.50-7.50	Avių:— Mitylės 11.00-12.25 Sėdės, geros 8.00-9.75 Avinai, geri 8.00-10.25 Brai 11.00-13.50

JAU!

Išėjo iš spaudos senai žadėta, senai laukiama Jono Spargo Knyga Socializmo Minties Blaivumas

Pavyzdys knygos viršelių paveikslų, piešto keturiomis spalvomis.

Tarpu nejučioms susipažįsti su socializmo mokslu, su socializmo tikslais ir uždaviniais.

Mūsų kunigai, kunigų leidžiamieji laikraščiai, ir jų nusamdytieji agitatoriai besistengdami trukdyti socialistišką darbininkų judėjimą, pliaukšia prasimanę visokių nebutų dalykų apie socializmą. Gi žmonės, kur irgi nepažįsta gerai socializmo mokslo, dažnai tiems kunigų pliaukškimams įtiki. Kas perskaitys šią knygą, pažins, kas ištikrųjų yra socializmas, ir į kiekvieną priešų užmetimą mokes atsauti rimtu argumentu taip, kad tie socializmo prieštai turės bematant savo būrą užčiaupti.

Todel sakome, kad nei vienas lietuvis darbininkas neturėtų apsieiti be šios knygos.

Pastebėsime prie to, kad Socializmo Minties Blaivumas netiktai savo turiniu, bet ir technikos žvilgsniu bus tikra lietuvių darbininko knygynėlio pažiba. Stambios, aiškos raidės, daili spauda, gera gryna popiera. Ypatingai puikus knygos viršelių paveikslas, pieštas žinomo mūsų dailininko, p. Jono Šileikos. Tas paveikslas ant knygos viršelių spausdintas keturiais dažais.

Knyga turi 230 lakštų. Knygos kaina, neapdaryta 75 centai; dailiais tvirtais audekliniais apdarais, \$1. Užsisakykite tuojau. Pinigus siųskite Money Orderiu, ne kitaip. Geriausia iškirpkite šią žemiau paduotą kvitukę, parašykite savo vardą ir adresą, įdėkite kartu su money orderiu konvertan ir siųskite mums.

NAUJIENOMS, Mėnesio d., 1916
Chicago.
Indu čia money orderį (čekį) ant sumos \$..... Prašau atsiųsti man knygą Socializmo Minties Blaivumas. Adresas:
.....
Vardas ir pavardė
.....
P. O. Box arba namų No, gatvė ir miestas.

NAUJIENOS

1840 South Halsted Street

Chicago, Illinois

CHICAGOS ŽINIOS

ROSELAND.

Naujų metų dieną, sausio 1, vietinis L. M. D. "Aido" choras surengė brolių Strumilių svetainėje vakarą. Vakaras susidėjo iš vaidinimo, dainų ir šokių.

Pirmiausia buvo atvaidintas 3 veiksmų Halinos vaizdelis "Katriutės Gintarai." Vaidinta vi-trečias veiksmas, kuriame nors dutiniškai. Geriau atvaidinta dalyvavo daug žmonių, bet ne-jyko susimaišymas ir kiekvie-nas buvo savo vietoje. Vaidini-mu publika, rodos, liko paten-kinta.

Po vaidinimo mažą mergaitę Olga Dargiūtę padėklemavo ci-les "Naujų Metų sulaukus." o J. Ivanovas dainavo solo.

Paskui prasidėjo L. M. D. "A-ido" chorų dainos. Pirmiausia dainavo vyrų choras, bet daina-vinas buvo silpnas — chorui trūkstą gerų balsų. Bet tą spragą pilnai užpildė moterų choras, kuris čia dar pirmą kartą pasi-rodė. Padainavo keletą dainelių gražiai ir sutartinai. Gerai iš-ėjo ir mišraus choro dainos.

Žmonių buvo daug.
Chorui liks pilno.

Juozas.

NENORĖJO UŽLAIKYTI SAVO SEIMYNOS.

Teisėjo Sullivan kambaryje "Cook County Court" seerodoje buvo nagrinėjami šeimininkai nesutikimai. Neapsiėjo ir be lietuvų. Ponia M. Mathews skundė savo vyrą A. M. Math-ews, Kingman Zinko kompani-jos agentą (3329 So. Halsted st.) už neužlaikymą jos ir dukters. Ponia Mathews pasiskundė per savo advokatą, kad esąs "bro-ke" ir negali duoti pinigų užlai-kymui savo moters ir dukters, bet teisėjas Sullivan vistiek pa-skyrė alimoniją iki galutinam persiskyrimo nuosprendžiui.

Mūsų "moralistai" filozo-fai visada primeta socialistams tuos negeistinus apsiroikimus šeimynose, bet A. M. Mathews yra aklas biblijos pasekėjas, sa-kosi, kad jo visa laimė randasi tame šventraštyje ir jis lankosi į bažnyčią prie kiekvienos pro-gos. Socializmo teorijos suvisu nesupranta ir suprasti nenori. "Draugui" vertėtų nusijsti savo reporterį į "Domestic Relations Court" ir pasiterauti, ar daug socialistų ten užėmė su savo bėdomis. Ten buvęs.

KAREIVISKAS MISTRAS CHICAGOS MOKYKLOSE.

Pamažėl jau pradeda vesti mokyklas į kazarnas. Ir gal nebe už kalnų tie laikai, ka-da ir apie Suvienytų Valstijų

mokyklas bus galima pasakyti tą patį, ką Liebknecht pasakė apie Vokietijos — "Pas mus nė-ra tokių mokyklų, kur jaunimas būtų auklėjamas laisvai. Mūsų mokyklos stengiasi išauklėti ka-reivius, o ne piliečius."

Pradžią jau padaryta. Visose Chicagos liaudies mokyklose bus mokinamas kareiviskas mu-štras. Kad vaikučius daugiau užinteresavus, daugiau patrau-kus prie muštro, jiems bus duo-dama šautuvai. Maža to, žada-ma įvesti tam tikrą formą dra-bužių. Tie drabužiai kaštuos nemažiau kaip \$15.

Tokių būdų galės pasidžiau-gti neturtingieji tėvai, kuriems reikės išmesti ant mėtų tokią kruvą pinigų.

O gal mokyklų tarybos presi-dentas J. Loeb padarys sutartį su Sears-Roebuck kompanija, kuri pardavinės tuos kostiumus pigiau, sako, jis turės su ta ko-mpanija kokius tai ryšius.

MARSHALL FIELD KOMPA-NIJOS "KALĖDŲ DOVANOS" DARBININKAMS.

Pereitais metais Marshall Field kompanija trėjo daugiau pelno negu kokį nors kitą me-tą. Biznis čjo nepaprastai ge-rai. Užtai ir darbo atsirado daug. Kad paakstinus darbinin-kus, "bosai" su šypsančiais vei-dais pradėjo pasakoti sakmes, kad kompanija rengiasi duoti savo darbininkams Kalėdų do-vanas. Suprantamas daktas, darbininkai negalėjo netikėti sa-vo "bosų" žodžiams — jie dir-bo išsiuose.

Atėjo ir Kalėdos. Kompanija vietoj dovanų, išsiuntinėjo pa-dėkavonės laiškus savo darbinin-kams.

Didesnės pajuokos negalima ir sugalvoti.

NORTH SIDE.

Pragyvenęs apie 9 mėnesius šioje apilinkėje turėjau pro-gos pažinti čionykščių lietuvių veikimą. Suprantama, per daug juos išgirti negalima, bet suly-ginus su kitų lietuvių kolonijų veikimu, pasirodo, kad northsi-diečiai nei maž neatsilikę nuo pirmo cilėj stovinių veikėjų.

Tiesa, buvo jau pradėję pava-rgt idėjos draugai, bet suprato kokią yra jų užduotis, vėl sto-jo į darbą ir žengia pirmyn. Šiomis dienomis sutvėrėme Liet. Dramatišką Klubą, kurio užduotis yra supažindinti vi-suomenę su scenos naudingumu.

Liet. Dram. Klubas rengia vakarą, kurs atsišus Walsh sve-tainėje (kampas Milwaukee ir Noble gatvių), sausio 7 d. Pra-

Pirk Ištikimoje čeverykų Sankrovoje

Per 35 metus pardavinėjame toje pačioj vietoj. Warsawsky teisingu būdu užsi-pelnė gerą vardą budamas ištikimu. Kiekvienas iš mūsų tukstančių kostumerių pasilieka su mumis, delto kad mes esame ištikimi. Čia kalbame ne juokais apie kylančią odos kainą, taip pat nesigiriame, bet mes matome iš anksto kas artinasi ir mes supirkome virš \$100,000 vertės čeverykų už senas kainas; ir mes norime paaukauti Jums čeverykus už senas kainas. Specialiai šiame mėnesyje mes tu-rime pratuštinimo išpardavimą. Patėmyk kaikiuriuos mūsų specialius.

Moteriški (žiurėk klisė) čererykai versio skuros arba Vic francuziški arba Spaniški kulniai dviejopi: su knypkais arba apivaraš stailė, buvo \$5.50, specialiai.

\$3.85

Merginoms balti plaunami, su rai-ščiais arba knypkais, kulnai apden-gti su aluminu apvalka, verti \$10, specialiai po

\$5.85

Paugėjusioms mergelėms angliški pasivaikščiojimo geriausios versio skuros ir rankomis siuti čeverykai, verti \$5.50, specialiai po

\$3.35

Vyriški Mahogany rusiško versio, angliškos eikų stailės ir rankomis siuti, verti \$6.00, specialiai po

\$3.85

Vyriški San Suna versio, su ploniausiu viršum, verti \$10, specialiai po

\$6.50

Mes turime tuzinus ki-tokių dalykų, per daug mi-nėti, kurių mes negalime garsinti, užtaigi atei-kite į mūsų sankrovą ir persiti-krinkite patįs.

Warsawskio Ištikima Čeverykų Sankrova

1341 So. Halsted Gatvė, Kampas Liberty Pirmos durys nuo Kleino krautuvės.

sidės nuo 5 val. po pietų.

Nors Kliubas ir silpnutis, o vienok stengiasi pagelbėti ba-daujantiems lietuviams anapus jurių, t.y. skiria pusę to vakaro pelno nukentėjusiems nuo ka-rės lietuviams.

Besilinksminant pas Songailą per Kalėdas, neliko užmiršti ir tie varguoliai, kurie vietoj link-sminties gal mirė arba miršta iš-bado ir šalčio Europoj; suauka-vome ir jiems \$9. Aukavo šie: J. Grėbliūnas, Z. Songailo, S. Songailienė, A. Korsakas, J. Petriliūnis, J. Walmontas, G. Genotis, J. Bačiūnas — po \$1. K. Genotienė ir V. Korsakienė — po 50c.

Visiems aukavusiems širdin-gą ačiū. Zig. Songailo.

1916 m. buvo papildyta 312 žmogžudysčių ir 592 saužu-dysti; automobiliai suvaži-nėjo 276 žmones.

Pulkininkas Peter M. Hoff-man paskelbė metinį raportą. Ten sakoma, kad Chicagoj bė-gių pereinčių metų buvo papildy-ta 312 žmogžudysčių, 592 žmo-gu nužudė, 276 užmušo auto-mobiliai, 328 žmones suvažinė-jo traukiniai, gatvekariai užmu-šo 133, gaisre žuvo 192; buvo padaryta 77 abortų.

Nuo karščio mirė 219, perku-nas užmušo 3, dviatris — 1, ele-vatoriai 13, arkliai užmuše 3.

Du baltų žmogų ir du chinie-čių, kurie liko nužiuoti ruki-me opiumo, areštuoti.

E. H. Sothorn, įžymus artis-tas, susirgo. Padaryta jam ope-racija.

Jos. Kamarloe, 14 metų, 1724 Bascoe, areštuotas už pavogimą automobilius.

Dr. Chauncey J. Hadley, de-ntistas, 6900 Lakewood ave., nusizudė. Tris savaites atgal jis vedė 19 metų merginą.

Alfred Talamn, 8805 So. Pau-lina, turės užmokėti \$500 Anna Brasch, kurią jis suvyė.

Du jaunu plėšiku apiplėšė North Sidėj penkis žmones. La-imėjo \$36 ir brangakmenių.

Dr. Wm. Healy, direktorius psichopatškos ligoninės, išva-žiuoja į Bostoną, kur užims to-kią pat vietą.

John Gunderson, 1008 Mon-roe, šoko čėran su tikslu nusi-skandinti. Vanduo buvo per-saltas. Pradėjo šaukties pa-gelbos. Išgelbėtas.

Teatras - Muzika

Didžioji Opera. (Auditorium theatre).

Šiandie, sausio 5, 8 val. vak., duodama pirmą sykį Chicagoje opera "Francesca da Rimini." Gieda Mmes. Raisa, Sharlow; Mm. Crimi, Rimini, Nicolay, Daa, Trevisan; diriguoja Stura-ni.

PIRMA NEGU PIRKSI GAUK MUSŲ KAINAS Ant Durų, Lentų Remų ir Stoginio Popleros

CARR BROS. WRECKING CO. 3003-3039 S. Halsted St., Chicago, Ill.

MILDA TEATRAS

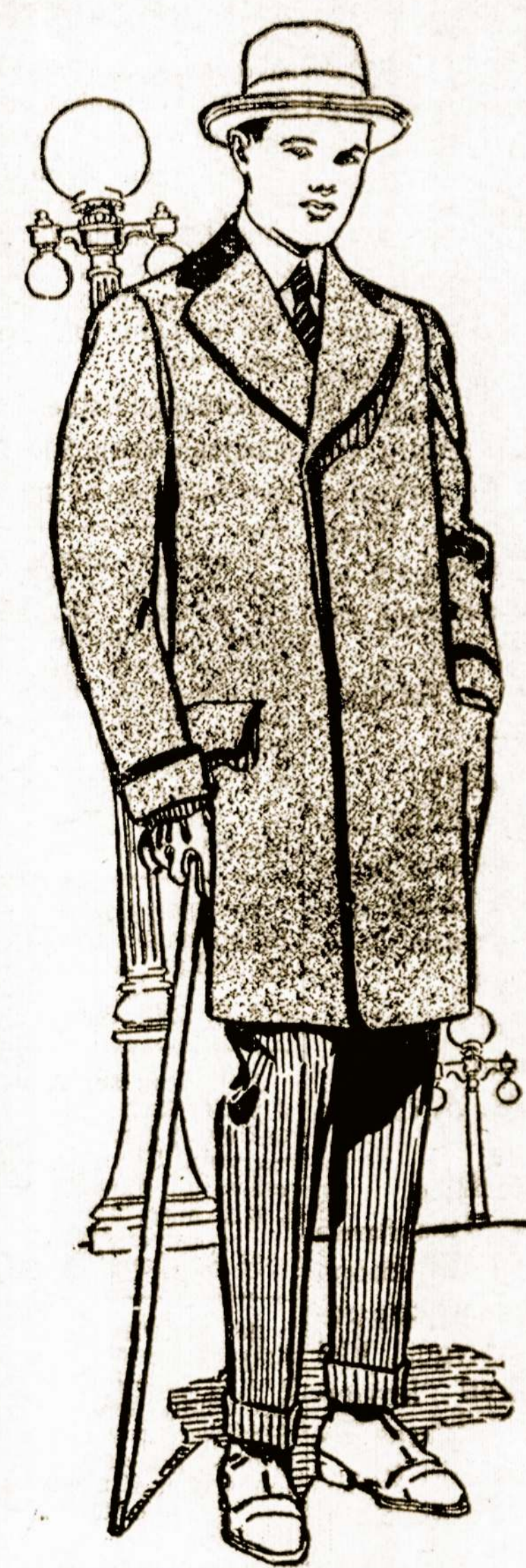
VODEVILIUS IR PAVEIKSLAI Vodevilius Permaina: Panedėlyj, Ketverge ir Subatoj Paprastomis dienomis pirmas floras 10c, Balkonas 5c.

Subatos vakarais ir nedėliomis pir-mas floras 15c, Balkonas 10c. HALSTED IR 32-ra GATVĖ.

Geriausią Laikrodėl. Krautuvė.

Viešųjų aukščių ir sidabrinių papuošalų, ypatingai laikrodė-lių, šiluminį šildytuvų, paruošimo pigiausia kaina. Gerai taisyti visokius laikrodžius. Kviečiu savo draugus ir pažina-mus ateiti ir pamatyti mano naują krautuvę. Adresas:

J. VENCKUS 903 W. 33rd St., prieš pat šv. Jurgio bažnyčią, CHICAGO, ILL.

Copyright Hart Schaffner & Marx

Mūsų Sausio Menesio Pratuštinimo Išpardavimas

reiškia piningus Jusų kišeniuje. Čia yra SIUTA I ir OVERKOTA I kuriuos kiekvienas gerai rėda-žmogus pabrangys. Mes nurodome į mūsų Hart, Schaffner & Marx ir ki-tus augštos klesos pasiutus drapanas

Taupyk

\$5 iki \$7

gal-but daugiau ant puikaus

Siuto ir Overkoto

Mes parduodame dabar po

\$11.45

Taupyk

\$5 iki \$10

ant puikių

Siutų ir Overkoto

H. S. & M. ir kitų gerų padarimų numažintų iki

\$14.45

Roselando Didžiausias ir Geriausias Drapanų ir Čeverykų Namas

Bach Bros.
Kamp. 115th & Michigan Ave.

Namai Hart, Schaffner ir Marx'o Puikių Drabužių Florsheim Čeverykai Stetson Skrybel.

KAZIMIERAS GUGIS
ADVOKATAS

Veda visokius reikalus, kaip kriminališkuose, taip ir civiliškuose teismuose. Daro visokius dokumentus ir popieras.

Namų Ofisas: 3323 SO. HALSTED ST. (Ant trečių lubų) Telephone Drover 1310.

Miesto Ofisas: 127 N. DEARBORN ST. Room 1111-13 Unity Bldg. Telephone Central 4411.

Didžiausias ir stipriausias ban-kas ant Bridgeporto

PO VALDŽIOS PRIEŽIURA
CENTRAL MANUFACTURING DISTRICT BANK

1112 West 35th St., netoli Morgan St., Chicago, Ill.

KAPITALAS IR PERVERSIS \$300,000.00.

TURTAS VIRSINA DU MILIONU DOLERIŲ.

A STATE BANK

Bankos valandos: nuo 9 ryto iki 4 po piet; Subatomis iki 9 val. vak.

Kalbama Lietuviškai.

J. S. CZAIKAUSKIS ir K. E. IVINSKAS Lietuvių Skyrirėje.

Šis Bankas yra suorganizuotas turtin-giausių fabriky savininkų, kurių išdir-bystėse dirba tukstančiai lietuvių ir ki-tų tautų darbininkų. Prie šio Banko priguli Vice pirm. Armour and Co. ir daug kitų kompanijų.

Moka 3 procentą už padėtus pinigus. Daro paskolas, apsaugoja namus nuo ugnies. Siuntimas pinigų ir pardavi-mas laivakorėjų. Taipgi išskolektuoja pinigus iš kitų bankų po visą Ameriką.

